

**Transportstyrelsens föreskrifter
om certifiering av vissa luftfartyg och av
konstruktions- och tillverkningsorganisationer**

Innehåll

Tillämpningsområde	1
Definitioner och förkortningar	2
Konstruktionsorganisationer	7
Tillverkningsorganisationer	7
Certifiering av luftfartyg inklusive tillhörande delar	7
Ömsesidigt erkännande	8
Särskilda bestämmelser för NUL, NLF, NLH och NLS	8
Tillämpningsområde	8
Typintyg.....	8
Miljövärdighetsintyg.....	9
Certifieringsbas.....	9
Underhåll och modifiering.....	9
Skyltar.....	9
Godkännandeprogram.....	10
Tillverkning	10
Klassificering och begränsningar.....	10
Undantag	10
Bilaga	11
Kapitel A. Allmänna bestämmelser	11
Kapitel B. Typcertifikat och begränsade typcertifikat	12
Kapitel D. Ändringar av typcertifikat och begränsade typcertifikat	22
Kapitel E. Tillägg till typcertifikat (TTT)	27
Kapitel F. Tillverkning utan godkännande av tillverkningsorganisation	31
Kapitel G. Godkännande av tillverkningsorganisation	37
Kapitel H. Luftvärdighetsbevis	45
Kapitel J. Godkännande av konstruktionsorganisation	46
Kapitel K. Delar.....	52
Kapitel M. Reparationer	52
Kapitel Q. Identifiering av luftfartyg och delar.....	57

Transportstyrelsens föreskrifter om certifiering av vissa luftfartyg och av konstruktions- och tillverkningsorganisationer;

TSFS 2020:85

Utkom från trycket
den 9 december 2020

beslutade den 30 november 2020.

LUFTFART

Serie AIR

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 3 kap. 1, 2 och 4 §§ 12 kap. 4 § och 14 kap. 6 § luftfartsförordningen (2010:770).

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas vid

1. certifiering av konstruktions- och tillverkningsorganisationer som inte omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 av den 4 juli 2018 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av en europeisk byrå för luftfartssäkerhet, och om upphävande av rådets direktiv 91/670/EEG, förordning (EG) nr 1592/2002 och direktiv 2004/36/EG,

2. konstruktions-, typ- och modifieringsgodkännande, utfärdande av typintyg samt typacceptering av sådana luftfartyg inklusive tillhörande delar som inte omfattas av ovan nämnda förordning,

3. certifiering av konstruktions- och tillverkningsorganisationer som konstruerar och tillverkar sådana luftfartyg inklusive tillhörande delar som anges i artikel 2.8 a–c i förordning (EU) 2018/1139, och

4. konstruktions-, typ- och modifieringsgodkännande, utfärdande av typintyg samt typacceptering av sådana luftfartyg inklusive tillhörande delar som anges i 3.

2 § Dessa föreskrifter ska inte tillämpas på amatörbyggda luftfartyg.

3 § Dessa föreskrifter ska tillämpas på sådan luftfart som anges i 14 kap. 6 § luftfartslagen (2010:500).

4 § För ultralätta luftfartyg och nationella lätta flygplan (NLF), nationella lätta helikoptrar (NLH) och nationella lätta segelflygplan (NLS) gäller inte 6–14 §§.

¹ Se Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

Definitioner och förkortningar

5 § I dessa föreskrifter används följande förkortningar, termer och definitioner.

<i>amatörbyggt luftfartyg</i>	<i>luftfartyg</i> , inklusive luftfartyg som levereras i byggsatser, för vilka minst 51 % av tillverkningen och sammansättningen utförs av en amatör eller en amatörförening utan vinstsyfte, för vederbörandes egna syften och utan kommersiellt syfte
<i>begränsat typcertifikat</i>	av luftfartsmyndighet utfärdad handling som visar att ett <i>luftfartyg</i> uppfyller vissa, men inte alla, gällande konstruktionsbestämmelser
<i>certifieringsbas</i>	fastställd <i>certifieringsspecifikation</i> inklusive möjliga tillägg för respektive certifieringsprojekt
<i>certifieringsspecifikation</i>	grundläggande certifieringsstandard för <i>luftfartyg</i> ; en <i>certifieringsspecifikation</i> består av <i>luftvärdighets-koder</i> och AMC
<i>certifikat</i>	dokument som styrker att tillämpliga krav i dessa föreskrifter är uppfyllda
<i>del</i>	beståndsdel i ett <i>luftfartyg</i> i enlighet med luftfartygets typkonstruktion; motsvarar <i>del och anordning</i> i förordning (EU) nr 748/2012 av den 3 augusti 2012 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för luftvärdighets- och miljöcertifiering av luftfartyg och tillhörande produkter, delar och anordningar samt för certifiering av konstruktions- och tillverkningsorganisationer
<i>EASA</i>	(European Union Aviation Safety Agency) Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet
<i>ELAI-luftfartyg</i>	(European Light Aircraft 1) bemannade: <ol style="list-style-type: none"> 1. Flygplan med en <i>MTOM</i> på högst 1 200 kg som inte är klassificerat som <i>komplext motordrivet luftfartyg</i>. 2. Segelflygplan och motordrivet segelflygplan med högst 1 200 kg <i>MTOM</i>. 3. Ballong med en maximal volym lyftgas eller varmluft på 3 400 m³ för varmluftsballong, 1 050 m³ för gasballong och 300 m³ för förankrade gasballong. 4. Luftskepp utformat för högst 4 personer och en maximal volym lyftgas eller varmluft på 3 400 m³ för varmluftskepp och 1 000 m³ för gasluftskepp.

<i>ELA2-luftfartyg</i>	<p>(European Light Aircraft 2) Följande bemannade luftfartyg:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Flygplan med en <i>MTOM</i> på högst 2 000 kg som inte är klassificerat som <i>komplext motordrivet luftfartyg</i>. 2. Segelflygplan eller motordrivet segelflygplan med högst 2 000 kg <i>MTOM</i>. 3. Ballong. 4. Mycket lätt rotorluftfartyg. 5. Varmluftskepp. 6. Gasluftskepp som <ol style="list-style-type: none"> a) har statisk tyngd på maximalt 3 procent, b) har konventionell och enkel typ av konstruktion, manöversystem och ballonetsystem, c) inte har dragkraftvektorstyrning (med undantag för omvänd dragkraft), och d) inte har servostyrda reglage.
<i>godkännandeprogram</i>	<p>ett av Transportstyrelsen godkänt program som beskriver:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organisationens kapacitet och förmåga att konstruera och tillverka <i>luftfartyget</i> som ansökan avser. 2. Konstruktionen i fråga på ett tydligt och detaljerat sätt och där <i>certifieringsbas</i> anges.
<i>godtagbart sätt att uppfylla kraven (acceptable means of compliance, AMC)</i>	<p>icke-bindande standarder som antagits av <i>EASA</i> för att visa på överensstämmelse med förordning (EU) 2018/1139 och dess tillämpningsföreskrifter</p>
<i>komplext motordrivet luftfartyg</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Flygplan <ol style="list-style-type: none"> a) vars största certifierade startmassa överstiger 5 700 kg, b) som är certifierat för fler än 19 passagerarsittplatser, c) som är certifierat för drift med en minimibesättning på minst två piloter, eller d) som är försett med en eller flera turbojetmotorer eller fler än en turbopropmotor. 2. Helikopter som är certifierad för <ol style="list-style-type: none"> a) en största startmassa som överstiger 3 175 kg, b) ett största antal passagerarsittplatser som överstiger nio, eller c) drift med en minimibesättning på minst två piloter. 3. Tiltrotorluftfartyg.

<i>konstruktion</i>	framställning av detaljerat underlag för luftfartygs eller <i>delars</i> uppbyggnad och tillverkning
<i>konstruktionsorganisation</i>	godkänd organisation som ansvarar för <i>konstruktion</i> av <i>luffartyg</i> och <i>delar</i> samt för framtagande av reparationsunderlag
<i>konstruktions-specifikation</i>	form av <i>certifieringsspecifikation</i> som används för <i>ultralätta luffartyg</i> och <i>NLF</i> , <i>NLH</i> och <i>NLS</i>
<i>luffartyg</i>	anordning som kan erhålla bärkraft i atmosfären genom luftens reaktioner med undantag av dess reaktioner mot jordytan
<i>luffartyg inklusive tillhörande delar</i>	certifieringsobjekt som kan godkännas och certifieras av Transportstyrelsen endast som en helhet, och vars <i>delar</i> endast kan certifieras som ingående i denna helhet
<i>luftvärdighet</i>	status då ett <i>luffartyg</i> uppfyller alla krav för säker drift och prestanda som den behöriga myndigheten har fastställt
<i>luftvärdighets-direktiv</i>	dokument utfärdat eller antaget av Transportstyrelsen, vilket föreskriver åtgärder som ska vidtas i ett <i>luffartyg</i> för att återställa en acceptabel säkerhetsnivå, när bevis finns som visar att detta luftfartygs säkerhetsnivå annars kan äventyras
<i>luftvärdighets-koder</i>	fastställda tolkningar av de väsentliga luftvärdighetskraven i bilaga II till förordning (EU) 2018/1139; <i>luftvärdighetskoderna</i> utgör den första delen av två i en <i>certifieringsspecifikation</i>
<i>MTOM</i>	(Maximum Take-Off Mass) maximal startmassa
<i>nationell lätt helikopter (NLH)</i>	helikopter som inte är en obemannad eller en nationell ultralätt helikopter och som har högst två sittplatser samt, när det gäller helikoptrar som inte är avsedda att användas på vatten, en <i>MTOM</i> på högst 600 kg, eller, när det gäller helikoptrar som är avsedda att användas på vatten, en <i>MTOM</i> på högst 650 kg
<i>nationellt luftvärdighetsbevis</i>	handling som visar att <i>luffartyget</i> är luftvärdigt

nationellt lätt flygplan (NLF)

flygplan som inte är ett obemannat eller ett nationellt ultralätt flygplan och som har högst två sittplatser, en mätbar stallfart eller en minimal konstant flyghastighet i landningskonfiguration som inte överstiger 45 knop CAS samt, när det gäller flygplan som inte är avsedda att användas på vatten, en *MTOM* på högst 600 kg, eller, när det gäller flygplan som är avsedda att användas på vatten, en *MTOM* på högst 650 kg

nationellt lätt segelflygplan (NLS)

segelflygplan eller motordrivet segelflygplan som inte är ett obemannat eller ett nationellt ultralätt segelflygplan eller nationellt ultralätt motordrivet segelflygplan, och som har högst två sittplatser samt en *MTOM* på högst 600 kg

nationellt ultralätt luftfartyg (NUL)

bemannat *luftfartyg* med högst två sittplatser och

1. vars *MTOM*, ifråga om flygplan (NUF), helikoptrar (NUH) och motordrivna segelflygplan (NUS), inte överstiger 300 kg för ensitsiga varianter eller 450 kg för tvåsitsiga,

2. vars *MTOM*, ifråga om segelflygplan (NUS), inte överstiger 250 kg för ensitsiga varianter eller 400 kg för tvåsitsiga,

3. vars *MTOM*, ifråga om amfibieflygplan, sjöflygplan och sjöhelikoptrar, inte överstiger 330 kg för ensitsiga varianter eller 495 kg för tvåsitsiga,

4. som, ifråga om flygplan, vid sin *MTOM* har en mätbar stallfart eller en minimal konstant flyghastighet i landningskonfiguration som inte överstiger 35 knop CAS,

5. som, ifråga om flygplan, delas in i klass NUF-A för flygplan som manövreras helt eller delvis med tyngdpunktsförflyttning, och klass NUF-B för flygplan som manövreras helt med roder- eller spoilerstyrning,

6. vars *MTOM*, ifråga om gyroplan, inte överstiger 600 kg.

För ovan angivna kategorier av luftfartyg, utom gyroplan, med monterade fallskärmssystem som kan bära hela luftfartyget kan *MTOM* utökas med ytterligare 15 kg för ensitsiga varianter och 25 kg för tvåsitsiga.

Om ett amfibieflygplan eller ett sjöflygplan används både som sjöflygplan och som landflygplan, måste det hålla sig under den tillämpliga *MTOM*-gränsen.

Om en sjöhelikopter används både som sjöhelikopter och som landhelikopter, måste den hålla sig under den tillämpliga *MTOM*-gränsen

<i>primär-konstruktion</i>	den <i>del</i> av <i>luftfartygets</i> struktur som tar upp belastning från mark- och luftkrafter; en bristfällig <i>primär-konstruktion</i> reducerar den strukturella hållfastheten, vilket kan orsaka personsador och dödsfall
<i>SAG</i>	(Svenskt artikelgodkännande) svensk märkning som visar att en artikel har tillverkats i överensstämmelse med godkända konstruktionsdata som inte tillhör innehavaren av det berörda <i>luftfartygets typcertifikat</i> ; jfr EPA (European Parts Approval)
<i>tillverknings-organisation</i>	godkänd organisation som ansvarar för tillverkning av <i>luftfartyg</i> och <i>delar</i> i enlighet med <i>konstruktions-organisationens</i> underlag
<i>tillägg till typcertifikat (TTT)</i>	godkänd större ändring av <i>typcertifikatet</i> framtagen av annan än typcertifikatinnehavaren; jfr STC (supplemental type certificate)
<i>typacceptering</i>	godtagande av <i>certifikat</i> som har utfärdats i ett annat land och som omfattas av dessa föreskrifter
<i>typcertifikat</i>	av luftfartsmyndighet utfärdad handling som intygar att ett <i>luftfartyg</i> uppfyller gällande konstruktionsbestämmelser
<i>typgranskning</i>	granskning av <i>luftfartyg</i> som inte har <i>typintyg</i> eller <i>typcertifikat</i>
<i>typintyg</i>	av Transportstyrelsen utfärdad handling efter <i>typgranskning</i> av <i>luftfartyg</i> som inte kan få <i>typcertifikat</i>
<i>uppgifter om driftslämplighet (OSD)</i>	(Operational Suitability Data) uppgifter som är en del av ett <i>typcertifikat</i> , ett <i>begränsat typcertifikat</i> eller ett <i>TTT</i> , och som består av samtliga följande delar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Den kursplan som minimalt krävs för utbildning för typbehörighet för piloter, inbegripet fastställande av typbehörighet. 2. Fastställande av omfattningen av de källuppgifter för validering av <i>luftfartyg</i> som ska stödja en objektiv kvalificering av simulatorer, eller preliminära uppgifter som ska stödja en preliminär kvalificering av simulatorer. 3. Den kursplan som minimalt krävs för att utbilda personal med behörighet att certifiera underhåll, inbegripet fastställande av typbehörighet. 4. Fastställande av typ eller variant för kabinbesättning och typspecifika uppgifter avseende kabinbesättning. 5. Grundläggande minimiutrustningslista.

Konstruktionsorganisationer

6 § Konstruktionsorganisationer ska visa sin förmåga att uppfylla kraven i bilagan.

Tillverkningsorganisationer

7 § Tillverkningsorganisationer ska visa sin förmåga att uppfylla kraven i bilagan.

Certifiering av luftfartyg inklusive tillhörande delar

8 § Tillverkningsorganisationen ska utfärda certifikat för luftfartyg inklusive tillhörande delar på det sätt som anges i bilagan.

9 § Vid konstruktion och tillverkning av luftfartyg inklusive tillhörande delar enligt dessa föreskrifter ska kraven i bilagan tillämpas. Vid konstruktion av enklare luftfartyg kan istället ett anpassat certifieringsprogram komma i fråga. En ansökan om att få tillämpa ett sådant program prövas av Transportstyrelsen.

10 § Luftfartyg ska typgodkännas av Transportstyrelsen på ansökan av konstruktionsorganisationen. När luftfartyget har godkänts utfärdas ett certifikat. Luftfartyg som saknar typunderlag ska ha en typspecifikation eller individspecifikation upprättad innan typacceptering.

11 § Vid import av det första exemplaret av ett i utlandet typgodkänt luftfartyg av en ny typ eller modell som ska registreras i svenskt luftfartygsregister, ska ansökan om typacceptering göras hos Transportstyrelsen.

12 § En ansökan om typacceptering ska innehålla uppgifter om avsedd användning och klassificering samt nödvändiga typhandlingar.

Av ansökan ska det framgå vilka konstruktionsbestämmelser, med eventuella avvikelser och tillägg, som legat till grund för typgodkännandet och i vilken utsträckning luftfartygstypen enligt aktuell typspecifikation eller motsvarande handling uppfyller gällande svenska konstruktions-, utrustnings- och driftbestämmelser för avsedd klassificering och användning.

13 § I typaccepteringsprocessen kan det ingå en typkontrollflygning. Omfattningen av typkontrollflygningen bestäms i varje enskilt fall av Transportstyrelsen.

14 § Ett underlag till ändring av typgodkänt eller typaccepterat luftfartyg ska godkännas av Transportstyrelsen.

När en ändring genom ett tillägg till typcertifikatet godkänts av en utländsk myndighet, prövas detta av Transportstyrelsen i form av en typacceptering.

Varje ändring som godkänts av EASA gäller direkt i Sverige.

Ömsesidigt erkännande

15 § Varor som lagligen saluförs i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller i Turkiet, eller som har sitt ursprung i och som lagligen saluförs i en Eftastat som är part i EES-avtalet förutsätts vara förenliga med denna åtgärd. Tillämpningen av denna åtgärd omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/515 av den 19 mars 2019 om ömsesidigt erkännande av varor som är lagligen saluförda i en annan medlemsstat och om upphävande av förordning (EG) nr 764/2008.

Särskilda bestämmelser för NUL, NLF, NLH och NLS

Tillämpningsområde

16 § I detta kapitel fastställs förfarandet för utfärdande av typintyg för NUL, NLF, NLH, NLS samt rättigheter och förpliktelser för den som har eller ansöker om ett typintyg.

Typintyg

17 § Luftfartygets lämplighet ska dokumenteras med ett typintyg utfärdat av Transportstyrelsen. Ansökan om typintyg görs hos Transportstyrelsen. Vid import av första exemplaret av ett i utlandet godkänt luftfartyg av en ny typ eller modell som ska registreras i svenskt luftfartygsregister ska detta typaccepteras av Transportstyrelsen.

18 § Uppgifterna i typintyget utgör grund för Transportstyrelsens utfärdande av miljövärdebevis och nationellt flygtillstånd.

I samband med granskningen kan flygutprovning bli nödvändig. Ansökan om tillstånd för flygutprovning görs hos Transportstyrelsen.

19 § En ansökan om typintyg ska innehålla minst följande uppgifter:

1. Luftfartygets fullständiga typbeteckning.
2. Tillverkare och tillverkningsort.
3. Motortyp med fullständig typbeteckning.
4. Propellertyp med fullständig typbeteckning.
5. Beskrivning av luftfartygets instrumentering.
6. Typbeteckning på utrustningsenheter av betydelse för typens identitet, till exempel ljuddämpare.
7. Tillämpade konstruktionsspecifikationer.
8. Uppgift om underhållsföreskrifter.
9. Flyghandbok och checklista enligt Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2014:34) om flyghandbok och checklista för luftfartyg.

20 § Om luftfartyget ändras i sådan utsträckning att uppgifterna i typintyget inte längre är uppfyllda blir miljövärdebevis och/eller nationellt flygtillstånd ogiltigt. En ansökan om ändrat typintyg ska då göras.

21 § Typintygets giltighetstid är obegränsad. Om en händelse inträffar som visar att luftfartyget inte är säkert ska Transportstyrelsen upphäva typintyget.

Miljövårdighetsintyg

22 § Luftfartyget ska ha ett nationellt miljövårdighetsbevis utfärdat av Transportstyrelsen.

Konstruktionsorganisationen ska se till att prov för miljövårdighetsbevis utförs enligt del II i volym I i bilaga 16 till Chicagokonventionen, i dess lydelse i åttonde upplagan, eller på ett likvärdigt sätt. Om ett luftfartyg blir godkänt i provet, ska Transportstyrelsen utfärda miljövårdighetsbevis för alla enskilda luftfartyg som överensstämmer med typintyget för det provade luftfartyget.

I miljövårdighetsbeviset ska följande anges:

1. Motortyp med fullständig typbeteckning.
2. Propellertyp med fullständig typbeteckning.
3. Typbeteckning för installerad ljuddämpare.

Miljövårdighetsbevis utfärdas av Transportstyrelsen.

23 § Om bullermätningar på andra luftfartygstyper med liknande konfiguration har visat att det högsta gränsvärdet för buller har underskridits med god marginal och det kan förutsättas att ett liknande värde skulle uppnås vid en mätning, kan Transportstyrelsen besluta att ingen ny mätning behöver göras. För luftfartyg som inte har genomgått mätning efter modifiering utan som bedömts underskrida gränsvärde ska bullernivån anges som "Ljudnivån underskrider gränsvärde".

Certifieringsbas

24 § Certifieringsbas fastställs av Transportstyrelsen efter förslag av den sökande.

Underhåll och modifiering

25 § Svenska tillverkare av luftfartyg ska följa upp drifterfarenheterna från luftfartyg och utfärda nödvändiga servicemeddelanden, utarbeta modifieringsförslag etc. i den omfattning som krävs för fortsatt luftvärdighet.

Tillverkaren ska skicka alla utgivna luftvärdighetsmeddelanden till Transportstyrelsen utan dröjsmål.

26 § Ägare eller brukare av luftfartyg ska låta utföra de modifieringar som bedömts nödvändiga för materielens fortsatta luftvärdighet, och som meddelas av tillverkaren, importören eller Transportstyrelsen.

27 § Den som vill modifiera sitt luftfartyg på ett sätt som kommer att påverka typunderlaget ska skicka in en ansökan om ändring av typunderlag till Transportstyrelsen.

Skyltar

28 § I luftfartyget ska det finnas skyltning, väl läsbar för förare och passagerare, med följande text: "OBSERVERA! Luftfartyget uppfyller andra krav för luftvärdighet än normalklass."

Godkännandeprogram

29 § För godkännande av konstruktion ska det upprättas ett godkännandeprogram. Ett förslag på godkännandeprogram ska tas fram av den sökande.

Tillverkning

30 § Den som tillverkar luftfartyg ska ha ett godkännande av tillverkningsorganisation och uppfylla kraven i kapitel G i bilagan, med undantag för punkterna 165 f 2 samt f 3.

Klassificering och begränsningar

31 § Luftfartyg ska klassificeras som experiment med kategorin privat.

Undantag

32 § Transportstyrelsen får medge undantag från dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2021.

På Transportstyrelsens vägnar

JONAS BJELFVENSTAM

David Grenabo
(Sjö- och luftfart)

Bilaga

Denna bilagas indelning i kapitel och punkter motsvarar bilaga I till förordning (EU) nr 748/2012. I förordningen är inte numreringen helt kronologisk. De delar som inte är tillämpliga i bilagan har tagits bort. Detta för att visa var motsvarande regel finns i förordningen, och på så sätt förenkla hänvisning till EASA:s godtagbara sätt att uppfylla kraven (AMC) och GM (Vägledande material/Guidance Material).

Tekniska krav

Kapitel A. Allmänna bestämmelser

1 Tillämpningsområde

I denna bilaga fastställs allmänna bestämmelser om certifikat som krävs för konstruktionsgodkännande, konstruktion och tillverkning av luftfartyg inklusive tillhörande delar.

2 Åtgärder som utförs av annan person än den som har eller ansöker om ett certifikat

Den som har eller ansöker om ett certifikat för ett luftfartyg med tillhörande delar, har i enlighet med dessa föreskrifter vissa förpliktelser. De åtgärder som följer av dessa förpliktelser får utföras av en annan fysisk eller juridisk person, om certifikatsinnehavaren eller den sökande kan visa att den överenskommelse som certifikatsinnehavaren eller den sökande har slutit med den andra personen, garanterar att dessa förpliktelser fullgörs och kommer att fullgöras på ett riktigt sätt.

3A Fel, störningar och defekter

I 3A a-c syftar ”innehavare” på innehavare av

1. typcertifikat,
2. begränsade typcertifikat,
3. tillägg till typcertifikat (TTT),
4. godkännanden av större reparationer, eller
5. relevanta godkännanden av annat slag som anses ha utfärdats i enlighet med denna förordning.

a) System för insamling, undersökning och analys av data.
Innehavaren ska ha ett system för insamling, undersökning och analys av rapporter och information om fel, störningar, defekter eller andra händelser som har eller kan ha negativa effekter på den fortsatta luftvärdigheten hos det luftfartyg eller den tillhörande del som omfattas av innehavarens certifikat eller godkännande enligt punkterna 1-5 överst i denna bestämmelse.

Information om detta system ska göras tillgänglig för samtliga kända operatörer som använder luftfartyget eller den tillhörande delen och, på

begäran, för alla personer som är behöriga enligt andra relaterade föreskrifter.

b) Rapportering till Transportstyrelsen.

Innehavaren ska till Transportstyrelsen rapportera alla fel, störningar, defekter eller andra händelser som har orsakat eller kan orsaka en risksituation och som han eller hon är medveten om, när det gäller luftfartyg eller tillhörande delar som omfattas av innehavarens certifikat eller godkännande enligt punkterna 1-5 överst i denna bestämmelse.

2. Dessa rapporter ska upprättas i den form och på det sätt som fastställts av Transportstyrelsen, så snart som möjligt och i alla händelser inte mer än 72 timmar efter identifiering av den möjliga risksituationen, om inte särskilda omständigheter förhindrar detta.

c) Undersökning av rapporterade händelser

1. När en händelse som rapporterats enligt led b eller enligt 129 f.2 eller 165 f.2, har orsakats av en bristfällig konstruktion eller en tillverkningsbrist, ska innehavaren eller tillverkaren, enligt vad som är tillämpligt, undersöka orsaken till bristen och till Transportstyrelsen rapportera resultaten av sin undersökning samt eventuella åtgärder som han eller hon vidtar eller har för avsikt att vidta för att korrigera denna brist.

2. Om Transportstyrelsen anser att en åtgärd fordras för att korrigera bristen, ska innehavaren eller tillverkaren, enligt vad som är tillämpligt, lämna relevanta uppgifter till Transportstyrelsen.

3B Luftvärdighetsdirektiv

Regler om luftvärdighetsdirektiv finns i Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2012:83) om luftvärdighetsdirektiv.

4 Samordning mellan konstruktion och tillverkning

Varje innehavare av ett typcertifikat, begränsat typcertifikat, tillägg till typcertifikat, godkännande av ändring av typkonstruktion eller godkännande av underlag för reparation ska samarbeta med tillverkningsorganisationen på det sätt som är nödvändigt för att garantera att konstruktion och tillverkning på ett tillfredsställande sätt samordnas i enlighet med dessa föreskrifter för tillverkning så att luftfartygets eller delens fortsatta luftvärdighet stöds på ett korrekt sätt.

Kapitel B. Typcertifikat och begränsade typcertifikat

11 Tillämpningsområde

I detta kapitel fastställs förfarandet för utfärdande av typcertifikat för produkter och begränsade typcertifikat för luftfartyg inklusive tillhörande

delar, samt rättigheterna och förpliktelserna för sökande till, eller innehavare av, dessa certifikat.

13 Villkor för ansökan

Varje fysisk eller juridisk person som har visat, eller är i färd med att visa sin förmåga i överensstämmelse med punkt 14, ska vara berättigad att ansöka om ett typcertifikat eller ett begränsat typcertifikat enligt de villkor som fastlagts i detta kapitel.

14 Visande av förmåga

a) Varje organisation som ansöker om ett typcertifikat eller ett begränsat typcertifikat ska visa sin förmåga genom att visa upp godkännandet av sin konstruktionsorganisation, utfärdat av Transportstyrelsen i överensstämmelse med kapitel J.

b) Trots det som sägs i led a, får en sökande, som ett alternativt sätt att visa sin förmåga, begära Transportstyrelsens samtycke till tillämpning av förfaranden som fastställer de särskilda konstruktionsmetoder, resurser och verksamhetssekvenser som krävs för att uppfylla kraven i bilagan.

c) Trots det som sägs i led a, får en sökande välja att visa sin förmåga genom att förse Transportstyrelsen med det certifieringsprogram som krävs enligt punkt 20 b för ELA1-luftfartyg.

15 Ansökan

a) En ansökan om typcertifikat eller begränsat typcertifikat för luftfartyg ska göras i en form och på ett sätt som Transportstyrelsen fastställt.

b) En ansökan om typcertifikat eller begränsat typcertifikat för luftfartyg ska åtföljas av

1. en ritning där luftfartyget i fråga visas i tre vyer, och
2. preliminära grundläggande uppgifter, inklusive föreslagna operativa egenskaper och begränsningar.

c) En ansökan om typcertifikat eller begränsat typcertifikat för luftfartyg ska omfatta, eller vid behov kompletteras med, en ansökan om godkännande av uppgifter om driftslämplighet (OSD). Ansökan om godkännande av uppgifter om driftslämplighet (OSD) ska, beroende på vad som är tillämpligt, bestå av följande:

1. Kursplan för den utbildning som minimalt krävs för typbehörighet för piloter, inklusive fastställande av typbehörighet.
2. Fastställande av omfattningen av de källuppgifter för validering av luftfartyg som ska stödja en objektiv kvalificering av simulatorer och som har ett samband med utbildningen för

typbehörighet för piloter, eller preliminära uppgifter som ska stödja en preliminär kvalificering av dessa.

3. Kursplan för den utbildning som minimalt krävs för att utbilda personal med behörighet att certifiera underhåll, inklusive fastställande av typbehörighet.
4. Standardförteckning över en grundläggande minimiutrustningslista.
5. Andra typrelaterade element som avser uppgifter om driftslämplighet (OSD).

16A Certifieringsspecifikationer

Transportstyrelsen fastställer certifieringsspecifikationer efter förslag från den sökande.

16B Särskilda villkor

a) Transportstyrelsen ska föreskriva särskilda utförliga tekniska specifikationer, kallade särskilda villkor, för ett luftfartyg, om de tillhörande certifieringsspecifikationerna inte innehåller tillfredsställande eller passande säkerhetsnormer för luftfartyget på grund av att

1. luftfartyget har nya eller ovanliga konstruktionsegenskaper jämfört med den konstruktionspraxis som certifieringsspecifikationerna grundas på, eller
2. luftfartygets planerade användning är okonventionell, eller
3. erfarenheter av andra liknande luftfartyg har visat att det kan uppstå risksituationer.

b) De särskilda villkoren ska innehålla sådana säkerhetsnormer som Transportstyrelsen anser vara nödvändiga för att upprätta en säkerhetsnivå som är likvärdig den som fastställs i tillämpliga certifieringsspecifikationer.

17A Typcertifieringsgrund

a) Den typcertifieringsgrund som den sökande ska meddela för utfärdande av typcertifikat eller begränsade typcertifikat ska bestå av

1. tillämpliga certifieringsspecifikationer, fastställda av Transportstyrelsen, vilka är i kraft vid tidpunkten för ansökan om certifikatet, om inte
 - i) något annat anges av Transportstyrelsen, eller
 - ii) uppfyllande av senare versioner av typcertifieringsgrunden väljs av den sökande eller krävs av Transportstyrelsen enligt led c och d,
2. varje särskilt villkor som föreskrivs.

b) En ansökan om typcertifiering ska vara giltig i tre år, om inte den sökande vid ansökningstillfället visar att hans eller hennes luftfartyg tar längre tid att

konstruera, utveckla och prova och Transportstyrelsen godkänner en längre giltighetstid.

c) Om ett typcertifikat inte har utfärdats, eller om det står klart att ett typcertifikat inte kommer att utfärdas inom den tid som fastställts i led b, kan den sökande göra något av följande:

1. Lämna in en ny ansökan om typcertifikat och uppfylla de krav i led a som är tillämpliga för en första ansökan.
2. Ansöka om en förlängning av den ursprungliga ansökan. Den sökande ska då uppfylla de tillämpliga certifieringsspecifikationer som var giltiga vid ett datum som den sökande väljer. Det datum som den sökande väljer får dock inte ha infallit före den ursprungliga ansökans första giltighetsdag i enlighet med led b.

d) Om en sökande väljer att uppfylla en certifieringsspecifikation i en ändring i luftvärdighetskoderna vilken träder i kraft efter det att ansökan om typcertifikat har lämnats in, ska den sökande även uppfylla kraven i eventuella andra certifieringsspecifikationer som Transportstyrelsen anser vara direkt sammanhörande med det nya certifieringsunderlaget.

17B Certifieringsunderlag för uppgifter om driftslämplighet (OSD)

a) Transportstyrelsen meddelar den sökande certifieringsunderlaget för uppgifter om driftslämplighet (OSD). I certifieringsunderlaget ingår följande:

1. De tillämpliga certifieringsspecifikationerna för uppgifter om driftslämplighet (OSD) som utfärdats i enlighet med punkt 16A och som är giltiga dagen för ansökan eller kompletterande ansökan, såvida inte den sökande väljer att uppfylla certifieringsspecifikationer för senare ändringar.
2. Varje särskilt villkor som föreskrivs i överensstämmelse med 16B a.

b) Om den sökande väljer att uppfylla kraven i en ändring av de certifieringsspecifikationerna som gäller efter det att ansökan om typcertifikat har lämnats in, ska den sökande även uppfylla kraven i eventuella andra certifieringsspecifikationer som Transportstyrelsen anser vara direkt sammanhörande.

18 Fastställande av tillämpliga miljöskydds krav och certifieringsspecifikationer

a) De tillämpliga bullerkraven för utfärdande av typcertifikat för luftfartyg föreskrivs i enlighet med kapitel 1 i bilaga 16, Volym I, Del II till Chicagokonventionen, i dess lydelse i åttonde upplagan.

b) De tillämpliga utsläppskraven för utfärdande av typcertifikat för luftfartyg föreskrivs i kapitel 1 i bilaga 16, Volym II, till Chicagokonventionen, i dess lydelse i åttonde upplagan.

19 Förändringar som kräver ett nytt typcertifikat

Varje fysisk eller juridisk person som föreslår en ändring av ett luftfartyg ska ansöka om ett nytt typcertifikat om Transportstyrelsen finner att ändringen av konstruktion, effekt, dragkraft eller massa är så omfattande att det krävs en i stort sett fullständig undersökning av om luftfartyget uppfyller tillämpliga typcertifieringsgrunder.

20 Överensstämmelse med typcertifieringsgrunden, certifieringsunderlaget för uppgifter om driftslämplighet (OSD) samt miljöskyddskrav

a) Den som ansöker om ett typcertifikat eller ett begränsat typcertifikat ska visa att luftfartyget uppfyller den tillämpliga typcertifieringsgrunden, certifieringsunderlaget för uppgifter om driftslämplighet (OSD) och de tillämpliga miljöskyddskraven samt redovisa för Transportstyrelsen vilka metoder som har använts för att visa sådan överensstämmelse.

b) Den sökande ska överlämna ett certifieringsprogram till Transportstyrelsen. Certifieringsprogrammet ska närmare beskriva vilka metoder som ska användas för att visa att luftfartyget stämmer överens med typcertifieringsgrunden. Detta dokument ska vid behov uppdateras under certifieringsförfarandet.

c) Den sökande ska styrka att luftfartyget stämmer överens med typcertifieringsgrunderna i dokument om uppfyllande i enlighet med det certifieringsprogram som har fastställts enligt led b.

d) Den sökande ska försäkra att luftfartyget uppfyller tillämpliga krav i typcertifieringsgrunden och miljöskyddskrav, i enlighet med det certifieringsprogram som har fastställts enligt led b.

e) När den sökande innehar ett lämpligt godkännande av konstruktionsorganisation, ska den försäkran som anges i led d göras i enlighet med kapitel J.

21 Utfärdande av typcertifikat

En sökande ska vara berättigad att få ett typcertifikat för ett luftfartyg utfärdat av Transportstyrelsen efter att

a) ha visat sin förmåga i överensstämmelse med punkt 14,

b) ha lämnat in den försäkran som anges i punkt 20 d och

c) ha visat att

1. det luftfartyg som ska certifieras uppfyller de tillämpliga kraven i typcertifieringsgrunden och miljöskyddskraven i överensstämmelse med punkterna 17A, 17B och 18,

2. varje luftvärdighetsbestämmelse som inte uppfylls kompenseras av faktorer som ger en motsvarande säkerhetsnivå,
3. ingen funktion eller egenskap gör luftfartyget osäkert för de användningssätt som certifieringen gäller, och
4. sökanden uttryckligen förklarar sig beredd att uppfylla punkt 44,

d) ha visat att motorn eller propellern, eller bådadera, om de är installerade i luftfartyget har ett tycertifikat.

e) ha visat att uppgifterna om driftslämplighet (OSD) är i överensstämmelse med den gällande certifieringsgrunden för uppgifter om driftslämplighet (OSD) som anges i punkt 17B,

f) Om den sökande begär det kan det göras undantag från led e. Då kan ett tycertifikat för luftfartyg utfärdas innan den sökande har visat att luftfartyget stämmer överens med det tillämpliga certifieringsunderlaget för uppgifter om driftslämplighet (OSD). Detta undantag kan göras på villkor att den sökande visar att luftfartyget stämmer överens med certifieringsgrunden för uppgifter om driftslämplighet (OSD) innan uppgifterna om dessa uppgifter ska användas i praktiken.

23 Utfärdande av begränsat tycertifikat

a) För ett luftfartyg som inte uppfyller punkt 21 c ska den sökande vara berättigad till ett begränsat tycertifikat utfärdat av Transportstyrelsen efter att

1. ha uppfyllt kraven i den lämpliga tycertifieringsgrund som är fastlagd av Transportstyrelsen och som garanterar en tillfredsställande säkerhet för den avsedda användningen av luftfartyget samt tillämpliga miljöskyddskrav,
2. uttryckligen ha förklarar att han eller hon är beredd att uppfylla punkt 44,
3. ha visat att uppgifterna om driftslämplighet (OSD) överensstämmer med den tillämpliga certifieringsgrund för dessa uppgifter som anges i enlighet med punkt 17B.

b) Om den sökande begär det kan det göras undantag från led a 3. Då kan ett begränsat tycertifikat utfärdas innan den sökande har visat att luftfartyget stämmer överens med det tillämpliga certifieringsgrunden för uppgifter om driftslämplighet (OSD). Detta undantag kan göras på villkor att den sökande visar att luftfartyget stämmer överens med certifieringsgrunden för uppgifter om driftslämplighet (OSD) innan dessa uppgifter ska användas i praktiken.

c) Den motor eller propeller, eller båda, som är installerade i luftfartyget, ska

1. ha ett tycertifikat, eller
2. ha visats uppfylla de certifieringsspecifikationer som är nödvändiga för att garantera säker flygning med luftfartyget.

31 Typkonstruktion

a) Typkonstruktionen ska bestå av följande:

1. De ritningar och specifikationer, samt en förteckning över dessa ritningar och specifikationer, som är nödvändiga för att definiera produktens konfiguration och konstruktionsegenskaper, vilka har visats uppfylla tillämplig typcertifieringsgrund och tillämpliga miljöskyddskrav.
2. Information om material och processer samt om tillverknings- och monteringsmetoder för luftfartyget som är nödvändig för att garantera att luftfartyget stämmer överens med gällande krav.
3. Ett godkänt avsnitt om luftvärdighetsbegränsningar i instruktionerna för fortsatt luftvärdighet, i enlighet med vad som fastställs i de tillämpliga certifieringsspecifikationerna.
4. Alla andra uppgifter som är nödvändiga för att göra det möjligt att genom jämförelse fastställa luftvärdighet samt egenskaper gällande buller samt utsläpp av bränsleångor och avgaser (där så är tillämpligt) för senare luftfartyg av samma typ.

b) Varje typkonstruktion ska identifieras på ett tillfredsställande sätt.

33 Inspektion och prov

a) Den sökande ska utföra alla inspektioner och prov som är nödvändiga för att visa att luftfartyget uppfyller den tillämpliga typcertifieringsgrunden och tillämpliga miljöskyddskrav.

b) Innan varje prov som krävs i led a genomförs, ska den sökande ha fastställt följande:

1. För provexemplaret:
 - i) Att material och förfaranden på ett tillfredsställande sätt överensstämmer med specifikationerna för den föreslagna typkonstruktionen.
 - ii) Att luftfartygets delar på ett tillfredsställande sätt överensstämmer med ritningarna i den föreslagna typkonstruktionen.
 - iii) Att tillverkningsätt, konstruktion och montering på ett tillfredsställande sätt överensstämmer med de som anges i den föreslagna typkonstruktionen.
2. Att provutrustningen och all mätutrustning som används för proven lämpar sig för proven och är riktigt kalibrerad.

c) Den sökande ska tillåta Transportstyrelsen att utföra varje inspektion som behövs för att kontrollera att led b uppfylls.

d) Den sökande ska tillåta att Transportstyrelsen granskar alla rapporter och genomför alla inspektioner och utför eller närvarar vid alla flyg- och markprov som är nödvändiga för att kontrollera giltigheten för uppfyllandeförsäkran som har lämnats in av den sökande i enlighet med punkt

20 d och för att fastställa att inga funktioner eller egenskaper gör luftfartyget osäkert för den användning som den sökande begär certifiering för.

e) För prov utförda eller bevitnade av Transportstyrelsen enligt led d gäller följande:

1. Den sökande ska lämna in en försäkran om uppfyllande av led b till Transportstyrelsen.
2. Ingen ändring får göras på luftfartyget som hänför sig till provet och som skulle påverka uppfyllandeförsäkran under tiden mellan påvisandet av uppfyllande av led b och den tidpunkt när det läggs fram för Transportstyrelsen för provning.

35 Flygprov

a) Flygprov i syfte att erhålla ett typcertifikat eller ett begränsat typcertifikat ska genomföras i överensstämmelse med de villkor för sådan flygprovning som anges av Transportstyrelsen.

b) Den sökande ska genomföra alla flygprov som Transportstyrelsen anser vara nödvändiga

1. för att fastställa att luftfartyget uppfyller den tillämpliga typcertifieringsgrunden och de tillämpliga miljöskyddskraven, och
2. för att med en rimlig grad av visshet avgöra att luftfartyget är pålitligt och fungerar korrekt för luftfartyg som ska certifieras i enlighet med dessa föreskrifter, förutom för
 - i) segelflygplan och motordrivna segelflygplan,
 - ii) ballonger och luftskepp som definieras i ELA1 eller ELA2,
 - iii) flygplan med en MTOM på 2 722 kg eller mindre.

f) De flygprov som föreskrivs i led b 2 ska inbegripa

1. för luftfartyg med turbinmotorer av en typ som inte tidigare har använts i ett typcertifierat luftfartyg: minst 300 timmars driftstid med en full uppsättning motorer som överensstämmer med ett typcertifikat
2. för alla andra luftfartyg: minst 150 timmars driftstid.

41 Typcertifikat

Typcertifikatet och det begränsade typcertifikatet ska innehålla

- typkonstruktionen,
- de operativa begränsningarna,
- databladet för typcertifikatet avseende luftvärdighet och utsläpp,
- tillämplig typcertifieringsgrund och de tillämpliga miljöskyddskrav enligt vilka Transportstyrelsen dokumenterar uppfyllelse, och
- eventuella andra villkor eller begränsningar som föreskrivs för luftfartyget i tillämpliga certifieringsspecifikationer och miljöskyddskrav.

Dessutom ska både luftfartygets typcertifikat och det begränsade typcertifikatet innehålla den tillämpliga certifieringsgrunden för uppgifter om driftslämplighet (OSD), själva uppgifterna om driftslämplighet (OSD) och databladet för typcertifikatet avseende buller.

44 Innehavarens förpliktelser

Varje innehavare av ett typcertifikat eller ett begränsat typcertifikat ska

a) ta på sig de förpliktelser som fastlagts i punkterna 3A, 3B, 4, 55, 57, 61 och 62 och för detta ändamål fortsätta att uppfylla kvalifikationskraven för att vara berättigad att ansöka i enlighet med punkt 14 och

b) specificera märkningen i enlighet med kapitel Q.

47 Överlåtelse

Ett typcertifikat eller ett begränsat typcertifikat kan endast överlåtas till en fysisk eller juridisk person som kan ta på sig de förpliktelser som föreskrivs i punkt 44 och som, för detta ändamål, har visat sin förmåga att kvalificera sig enligt kriterierna i punkt 14.

51 Giltighetstid

a) Ett typcertifikat och ett begränsat typcertifikat ska utfärdas för en obegränsad giltighetstid. Det ska vara fortsatt giltigt förutsatt att

1. innehavaren fortsatt uppfyller denna bilaga, och
2. certifikatet inte har återlämnats till Transportstyrelsen eller återkallats av Transportstyrelsen.

b) Om typcertifikatet eller det begränsade typcertifikatet återlämnas eller återkallas ska det lämnas tillbaka till Transportstyrelsen.

55 Dokumentation

Innehavaren av typcertifikatet eller det begränsade typcertifikatet ska se till att all relevant konstruktionsinformation samt alla relevanta ritningar och provrapporter, inklusive inspektionsprotokoll för det provade luftfartyget, är tillgängliga för Transportstyrelsen. Dessa dokument ska även bevaras för att erbjuda den information som är nödvändig för att garantera luftfartygets fortsatta luftvärdighet, fortsatt giltighet för uppgifterna om driftslämplighet (OSD) och överensstämmelse med tillämpliga miljöskyddskrav.

57 Handböcker

Innehavaren av ett typcertifikat eller begränsat typcertifikat ska framställa, underhålla och uppdatera original av alla de handböcker som krävs enligt den för luftfartyget tillämpliga typcertifieringsgrunden, den tillämpliga

certifieringsgrunden för uppgifterna om driftslämplighet (OSD) och de tillämpliga miljöskyddskraven. Innehavaren ska lämna kopior av dessa kopior till Transportstyrelsen om myndigheten begär det.

61 Instruktioner för fortsatt luftvärdighet

a) Innehavaren av ett typcertifikat eller begränsat typcertifikat ska förse varje känd ägare av ett eller flera luftfartyg med minst en uppsättning kompletta instruktioner för fortsatt luftvärdighet. Instruktionerna ska innehålla beskrivande data och utförandeinstruktioner utarbetade i överensstämmelse med tillämplig typcertifieringsgrund. Dessa ska överlämnas vid leverans eller vid utfärdande av det första nationella luftvärdighetsbeviset för det aktuella luftfartyget, beroende på vilket som inträffar sist. Därefter ska dessa instruktioner på begäran göras tillgängliga för alla andra personer som ska uppfylla något av villkoren i instruktionerna. Vissa handböcker eller delar av instruktionerna för fortsatt luftvärdighet, rörande översyn eller andra typer av omfattande underhåll, kan få göras tillgängliga efter det att luftfartyget har tagits i bruk, men ska finnas tillgängliga innan något av luftfartygen uppnår relevant ålder eller relevant antal flygtimmarcykler.

b) Därutöver ska ändringar i instruktionerna för fortsatt luftvärdighet göras tillgängliga för alla kända operatörer som använder luftfartyget samt på begäran för varje person som ska följa någon av dessa instruktioner. Innehavaren av typcertifikatet eller det begränsade typcertifikatet ska till Transportstyrelsen lämna in ett program som visar hur ändringar i instruktionerna för fortsatt luftvärdighet distribueras.

62 Tillgången till uppgifter om driftslämplighet (OSD)

Innehavaren av ett typcertifikat eller begränsat typcertifikat ska tillhandahålla följande:

a) Minst en uppsättning kompletta uppgifter om driftslämplighet (OSD) utarbetade i överensstämmelse med den tillämpliga certifieringsgrunden för uppgifter om driftslämplighet (OSD) för alla kända operatörer som brukar luftfartyget, innan dessa uppgifter ska användas av en utbildningsorganisation eller en operatör, och

b) varje ändring av uppgifterna om driftslämplighet (OSD) för alla kända operatörer som brukar luftfartyget, och

c) på begäran, de relevanta uppgifter som avses i led a och b, till

1. Transportstyrelsen, och
2. varje person som måste uppfylla en eller flera delar i denna uppsättning uppgifter om driftslämplighet (OSD).

Kapitel D. Ändringar av typcertifikat och begränsade typcertifikat

90A Tillämpningsområde

I detta kapitel fastställs förfarandet för godkännande av ändringar i typkonstruktioner och typcertifikat, samt rättigheterna och förpliktelserna för dem som innehar eller ansöker om dessa godkännanden. I detta kapitel definieras också standardändringar som inte omfattas av ett godkännandeförfarande enligt detta kapitel.

I detta kapitel syftar typcertifikat på både typcertifikat och begränsade typcertifikat.

90 B Standardändringar

- a) Standardändringar är ändringar i ett typcertifikat
1. som gäller för
 - i) flygplan med en MTOM på högst 5 700 kg,
 - ii) rotorluftfartyg med en MTOM på högst 3 175 kg,
 - iii) ELA1- eller ELA2-luftfartyg,
 2. som följer konstruktionsdata i certifieringsspecifikationer som har utfärdats av Transportstyrelsen och som innehåller godtagbara metoder, tekniker och tillvägagångssätt för genomförande och identifiering av standardändringar, inklusive tillhörande anvisningar för fortsatt luftvärdighet, och
 3. som inte är i strid med typcertifikatinnehavarnas data.
- b) punkterna 91–109 är inte tillämpliga på standardändringar.

91 Klassificering av ändringar i typkonstruktion

Ändringar i ett typcertifikat klassificeras som mindre eller större. En mindre ändring är en ändring som inte har någon väsentlig inverkan på vikt, balans, strukturell styrka, pålitlighet, operativa egenskaper, buller samt utsläpp av bränsleångor och avgaser, uppgifter om driftslämplighet (OSD) eller andra egenskaper som påverkar luftfartygets luftvärdighet. Om inte annat anges i punkt 19, är alla andra ändringar större ändringar i enlighet med detta kapitel. Större och mindre ändringar ska godkännas i överensstämmelse med punkterna 95 eller 97, enligt vad som är lämpligt, och ska identifieras på ett korrekt sätt.

92 Villkor för ansökan

- a) Endast innehavaren av typcertifikatet får ansöka om godkännande av en större ändring i ett typcertifikat i enlighet med detta kapitel. Alla andra som ansöker om godkännande av en större ändring ska göra detta i enlighet med kapitel E.

b) Varje fysisk eller juridisk person får ansöka om godkännande av en mindre ändring i ett typcertifikat enligt detta kapitel.

93 Ansökan

En ansökan om godkännande av ändring i ett typcertifikat ska ske i en form och på ett sätt som Transportstyrelsen har fastställt och ska innehålla följande:

- a) En beskrivning av ändringen, i vilken det identifieras
 1. vilka delar av typkonstruktionen och de godkända handböckerna som påverkas av ändringen,
 2. vilka certifieringsspecifikationer och miljöskyddskrav som ändringen är avsedd att uppfylla i överensstämmelse med punkt 101.
- b) Identifiering av eventuella nya undersökningar som behövs för att visa att det modifierade luftfartyget uppfyller tillämpliga certifieringsspecifikationer och miljöskyddskrav.
- c) De nödvändiga ändringarna av uppgifterna om driftslämplighet (OSD), om ändringen påverkar detta.

95 Mindre ändringar

Mindre ändringar i ett typcertifikat ska klassificeras och godkännas av antingen

- a) Transportstyrelsen, eller
- b) en av Transportstyrelsen godkänd konstruktionsorganisation med tillämpliga behörigheter.

97 Större ändringar

- a) Den som ansöker om godkännande av en större ändring i ett typcertifikat ska
 1. lämna in bestyrkande uppgifter tillsammans med alla nödvändiga beskrivande uppgifter som ska finnas i typkonstruktionen till Transportstyrelsen,
 2. visa att det modifierade luftfartyget uppfyller tillämpliga certifieringsspecifikationer och miljöskyddskrav, i enlighet med vad som anges i punkt 101,
 3. uppfylla kraven i punkterna 20 b, 20 c och 20 d,
 4. om den sökande innehar ett för ändamålet korrekt godkännande av konstruktionsorganisation, ge försäkran enligt punkt 20 d i överensstämmelse med kapitel J och
 5. uppfylla kraven i punkt 33 och när så är tillämpligt punkt 35.

b) Ett godkännande av en större ändring i ett typcertifikat är begränsat till den konfiguration eller de konfigurationer i typcertifikatet som ändras.

101 Fastställande av tillämpliga certifieringsspecifikationer och miljöskyddskrav

a) Den som ansöker om en ändring av ett typcertifikat ska visa att det modifierade luftfartyget uppfyller de certifieringsspecifikationer som är tillämpliga för det modifierade luftfartyget och som gäller den dag ansökan om ändringen görs, eller en senare version av certifieringsspecifikationerna om den sökande väljer det eller om det krävs enligt leden e och f. Den som ansöker om en ändring av ett typcertifikat ska också visa att luftfartyget uppfyller de tillämpliga miljöskyddskrav som anges i punkt 18.

b) Genom undantag från led a, kan den som ansöker om en ändring i ett typcertifikat visa att det modifierade luftfartyget uppfyller kraven enligt en tidigare version av de certifieringsspecifikationer som anges i led a och eventuella andra certifieringsspecifikationer som Transportstyrelsen anser vara direkt sammanhörande. De tidigare certifieringsspecifikationerna får dock inte föregå de motsvarande certifieringsspecifikationer som det hänvisas till i typcertifikatet. Den sökande kan uppfylla en tidigare version av certifieringsspecifikationerna för något av följande:

1. En ändring som Transportstyrelsen inte anser vara signifikant. För att fastställa om en ändring är signifikant beaktar Transportstyrelsen ändringen mot bakgrund av alla tidigare relevanta konstruktionsändringar och alla relaterade revideringar av de tillämpliga certifieringsspecifikationerna som anges i typcertifikatet för luftfartyget. Ändringar som uppfyller ett av följande kriterier anses automatiskt vara signifikanta:
 - i) Den allmänna konfigurationen eller konstruktionsprincipen bibehålls inte.
 - ii) Grunderna för certifieringen av luftfartyget som ska modifieras är inte längre giltiga.
2. Varje område, system, del som enligt Transportstyrelsen inte påverkas av ändringen.
3. Varje område, system, del som påverkas av ändringen och för vilken Transportstyrelsen anser att uppfyllandet av de certifieringsspecifikationer som beskrivs i led a inte skulle bidra avsevärt till det modifierade luftfartygets säkerhetsnivå eller att det skulle vara opraktiskt.

c) Den som ansöker om en ändring av ett luftfartyg (annat än ett rotorluftfartyg) med en maximal vikt på högst 2 722 kg (6 000 lbs.) eller av ett icke-turbindrivet rotorluftfartyg med en maximal vikt på högst 1 361 kg (3 000 lbs.) kan visa att det modifierade luftfartyget uppfyller den typcertifieringsgrund som det hänvisas till i typcertifikatet. Om Transportstyrelsen anser att ändringen är signifikant på ett område, kan Transport-

styrelsen emellertid bestämma att kraven i en ändring av den typcertifieringsgrund som det hänvisas till i typcertifikatet, som gällde på ansökningsdagen, och andra certifieringsspecifikationer som Transportstyrelsen anser vara direkt relaterade, ska uppfyllas, såvida Transportstyrelsen inte också anser att uppfyllande av den ändringen eller den certifieringsspecifikationen inte skulle bidra avsevärt till att höja det modifierade luftfartygets säkerhetsnivå och att det skulle vara opraktiskt.

d) Om Transportstyrelsen anser att de certifieringsspecifikationer som är giltiga den dag som ansökan om ändring sker inte ger en tillräckligt hög säkerhetsstandard för den föreslagna ändringen, ska den sökande även uppfylla eventuella särskilda villkor samt ändringar till dessa särskilda villkor enligt punkt 16B, för att säkerställa en säkerhetsnivå som är likvärdig den som fastställs i de certifieringsspecifikationer som är giltiga den dag då ansökan om ändringen sker.

e) En ansökan om en ändring i ett typcertifikat för komplexa motordrivna luftfartyg är giltig i tre år, och en ansökan om en ändring av typcertifikat av annat slag är giltig i tre år. I fall då ändringen inte har godkänts, eller då det är uppenbart att ändringen inte kommer att godkännas inom den tid som har fastställts kan den sökande

1. lämna in en ny ansökan om en ändring av typcertifikatet och uppfylla alla de bestämmelser i led a som är tillämpliga för en första ansökan om en ändring, eller
2. ansöka om en förlängning av den ursprungliga ansökan och uppfylla bestämmelserna i led a vid ett nytt föreslaget ansökningsdatum, som inte ligger före det datum som föregår datumet för godkännande av ändringen med den tid som fastställs för den ursprungliga ansökan för ändringen.

f) Om en sökande väljer att uppfylla en certifieringsspecifikation i en version av de certifieringsspecifikationer som träder i kraft efter det att ansökan om en ändring av en typ har lämnats in, ska denne även uppfylla eventuella andra certifieringsspecifikationer som Transportstyrelsen anser vara direkt sammanhörande.

g) Om en ansökan om en ändring i ett typcertifikat för ett luftfartyg innefattar, eller efter den första ansökan kompletteras så att den innefattar, ändringar av uppgifterna om driftslämplighet (OSD) ska certifieringsgrunden för uppgifterna om driftslämplighet (OSD) fastställas i enlighet med leden a, b, c, d och f.

103 Utfärdande av godkännande

a) En större ändring av ett typcertifikat ska godkännas av Transportstyrelsen om

1. sökanden har inkommit med den försäkran som omnämns i punkt 20 d,

2. sökanden visar att
 - i) det modifierade luftfartyget uppfyller tillämpliga certifieringsspecifikationer och miljöskyddskrav i enlighet med punkt 101,
 - ii) de luftvärdighetsbestämmelser som inte har uppfyllts kompenseras av faktorer som ger en likvärdig säkerhetsnivå,
 - iii) inga funktioner eller egenskaper gör luftfartyget osäkert vid sådan användning som den sökande begär certifikatet för, och
3. det i händelse av en förändring som påverkar uppgifter om driftslämplighet (OSD) kan visas att de nödvändiga ändringarna av dessa uppgifter överensstämmer med certifieringsgrunden för uppgifter om driftslämplighet (OSD) som fastställts i enlighet med punkt 101 g.
4. Om den sökande begär det kan det göras undantag från led a 3. Då kan ett begränsat typcertifikat utfärdas innan den sökande har visat att luftfartyget stämmer överens med det tillämpliga certifieringsgrunden för uppgifter om driftslämplighet (OSD). Detta undantag kan göras på villkor att den sökande visar att luftfartyget stämmer överens med certifieringsgrunden för uppgifter om driftslämplighet (OSD) innan uppgifterna om driftslämplighet (OSD) ska användas i praktiken.

b) En mindre ändring av ett typcertifikat ska endast godkännas i överensstämmelse med punkt 95 om det visas att det modifierade luftfartyget uppfyller tillämpliga certifieringsspecifikationer i enlighet med i punkt 101.

105 Dokumentation

Den sökande ska för varje ändring ställa all relevant konstruktionsinformation, alla ritningar och provrapporter, inklusive inspektionsdokumentation för det modifierade luftfartyget som provats, till Transportstyrelsens förfogande. Denna dokumentation ska bevaras för att ge den information som behövs för att garantera det modifierade luftfartygets fortsatta luftvärdighet, fortsatt giltighet för uppgifterna om driftslämplighet (OSD) och överensstämmelse med tillämpliga miljöskyddskrav.

107 Instruktioner för fortsatt luftvärdighet

a) Innehavaren av ett godkännande av en mindre ändring i en typkonstruktion ska, vid leveransen av sådana luftfartyg inklusive tillhörande delar som berörs av den mindre ändringen eller vid utfärdande av dessas första nationella luftvärdighetsbeviset, beroende på vilket som inträffar sist, förse varje känd ägare av sådana luftfartyg inklusive tillhörande delar, med minst en uppsättning av eventuella relaterade ändringar av instruktionerna för fortsatt luftvärdighet hos den produkt på vilken den mindre ändringen

ska installeras. Dessa ändringar av instruktionerna ska vara utarbetade i överensstämmelse med tillämplig typcertifieringsgrund.

Innehavaren av godkännandet av den mindre ändringen ska därefter på begäran göra de olika varianterna av instruktionerna tillgängliga för alla andra personer som ska uppfylla något av villkoren i instruktionerna i fråga.

b) Därutöver ska ändringar i dessa varianter av instruktionerna för fortsatt luftvärdighet göras tillgängliga för alla kända operatörer som använder en produkt som berörs av den mindre ändringen samt, på begäran, för varje annan person som ska uppfylla villkoren i instruktionerna i fråga.

108 Tillgången till uppgifter om driftslämplighet (OSD)

Om en ändring av typcertifikatet påverkar uppgifterna om driftslämplighet (OSD) ska innehavaren av godkännandet av den mindre ändringen tillhandahålla följande:

a) Minst en uppsättning ändringar av uppgifterna om driftslämplighet (OSD) utarbetad i överensstämmelse med den tillämpliga certifieringsgrunden för uppgifter om driftslämplighet (OSD) för alla kända operatörer som brukar det ändrade luftfartyget, innan uppgifterna om driftslämplighet (OSD) ska användas av en utbildningsorganisation eller en operatör, och

b) eventuella ytterligare ändringar av de berörda uppgifterna om driftslämplighet (OSD), till alla kända operatörer som brukar det ändrade luftfartyget, och

c) på begäran de relevanta delarna av ändringarna i leden a och b, till

1. Transportstyrelsen, och
2. varje person som måste uppfylla en eller flera delar i denna uppsättning uppgifter om driftslämplighet (OSD).

109 Förpliktelser och SAG-märkning

Innehavaren av ett godkännande av en mindre ändring i ett typcertifikat ska

a) ta på sig de förpliktelser som fastläggs i punkterna 4, 105 och 107 och

b) ange märkningen, inklusive bokstäverna SAG, i överensstämmelse med punkt 804 a.

Kapitel E. Tillägg till typcertifikat (TTT)

111 Tillämpningsområde

I detta kapitel fastställs förfarandet för godkännande av större ändringar i typkonstruktionen i enlighet med förfaranden för tillägg till typcertifikat,

samt rättigheter och förpliktelser för dem som innehar eller ansöker om dessa certifikat.

112A Villkor för ansökan

Varje fysisk eller juridisk person som har visat, eller är i färd med att visa, sin förmåga enligt punkt 112B ska vara berättigad att ansöka om ett tillägg till typcertifikat i enlighet med villkoren i detta kapitel.

112B Visande av förmåga

a) Varje organisation som ansöker om ett tillägg till typcertifikat (TTT) ska visa sin förmåga genom att visa upp godkännandet av sin konstruktionsorganisation, utfärdad av Transportstyrelsen i överensstämmelse med kapitel J.

b) Trots det som sägs i led a, får en sökande, som ett alternativt sätt att visa sin förmåga, begära Transportstyrelsens samtycke till tillämpning av förfaranden som fastställer de särskilda konstruktionsmetoder, resurser och verksamhetssekvenser som krävs för att uppfylla kraven i detta kapitel.

c) Trots det som sägs i led a och b, får en sökande välja att visa sin förmåga genom visa att Transportstyrelsen har godkänt ett certifieringsprogram som i detalj redogör för hur överensstämmelse påvisas för ett tillägg till typcertifikat (TTT) för luftfartyg inklusive tillhörande delar enligt definitionen i punkt 14 c.

113 Ansökan om tillägg till typcertifikat

a) En ansökan om tillägg till typcertifikat ska ske i en form och på ett sätt som Transportstyrelsen har fastställt.

b) En ansökan om tillägg till typcertifikat ska innehålla de beskrivningar och identifieringar som krävs enligt punkt 93. Ansökan ska även innehålla ett underlag som bevisar att den information som identifieringarna baseras på är korrekt, antingen från den sökandes egna resurser, eller genom en uppgörelse med innehavaren av typcertifikatet.

114 Uppfyllande av krav

Varje person som ansöker om ett tillägg till typcertifikat ska uppfylla kraven i punkt 97.

115 Utfärdande av tillägg till typcertifikat

Den sökande ska vara berättigad att få ett tillägg till typcertifikat utfärdad av Transportstyrelsen efter att

- a) ha lämnat in den försäkran som anges i punkt 20 d, och
- b) det visas att
1. det ändrade luftfartyget uppfyller tillämpliga certifierings-specifikationer och miljöskyddskrav, i enlighet med punkt 101,
 2. varje luftvärdighetsbestämmelse som inte uppfylls kompenseras av faktorer som ger en motsvarande säkerhetsnivå, och
 3. inga funktioner eller egenskaper gör luftfartyget osäkert vid sådan användning som den sökande begär certifikatet för.
- c) ha visat sin förmåga i överensstämmelse med punkt 112B,
- d) i de fall den sökande har ingått en överenskommelse med innehavaren av typcertifikatet i enlighet med punkt 113 b,
1. och innehavaren av typcertifikatet har förklarat att han eller hon inte har några tekniska invändningar mot den information som lämnats in i enlighet med punkt 93 och
 2. innehavaren av typcertifikatet har samtyckt till att samarbeta med innehavaren av tillägget till typcertifikatet för att säkerställa befrielse från allt ansvar för det ändrade luftfartygets fortsatta luftvärdighet genom uppfyllande av kraven i punkterna 44 och 118A.

116 Överlåtelse

Ett tillägg till typcertifikat ska endast överlåtas till en fysisk eller juridisk person som kan ta på sig de förpliktelser som föreskrivs i punkt 118A och som för detta ändamål har visat sin förmåga att kvalificera sig i enlighet med kriterierna i punkt 112B, med undantag för ELA1-luftfartyg för vilka den fysiska eller juridiska personen har sökt Transportstyrelsens godkännande för användning av förfaranden som fastställer dess verksamhet för att ta på sig dessa förpliktelser.

117 Ändringar av den del av ett luftfartyg som omfattas av ett tillägg till typcertifikat

- a) Mindre ändringar av den del av ett luftfartyg som omfattas av ett tillägg till typcertifikat ska klassificeras och godkännas i överensstämmelse med kapitel D.
- b) Varje större ändring av den del av ett luftfartyg som omfattas av ett tillägg till typcertifikat ska godkännas som ett separat tillägg till typcertifikat i överensstämmelse med detta kapitel.
- c) Genom undantag från led b kan en större ändring av en del av ett luftfartyg som omfattas av ett tillägg till typcertifikat (TTT), och som lämnats av innehavaren av detta TTT godkännas som en ändring av det aktuella TTT.

118A Förpliktelser och SAG-märkning

Varje innehavare av ett tillägg till typcertifikat ska

a) ta på sig förpliktelserna

1. angivna i punkterna 3A, 3B, 4, 105, 119 och 120A,
2. som underförstått inbegrips i samarbetet med innehavaren av typcertifikatet i enlighet med 115 d 2; och i detta syfte även i fortsättningen uppfylla kriterierna i 112B,

b) ange märkningen, inklusive bokstäverna SAG, i överensstämmelse med 804 a.

119 Handböcker

Innehavaren av ett tillägg till typcertifikat ska framställa, underhålla och uppdatera de original av ändringar i handböcker som krävs av den för luftfartyget tillämpliga typcertifieringsgrunden och de tillämpliga miljöskyddskraven, som behövs för att täcka de ändringar som införts enligt tillägget till typcertifikatet. Innehavaren ska på begäran lämna kopior av dessa handböcker till Transportstyrelsen.

120A Instruktioner för fortsatt luftvärdighet

a) Innehavaren av ett tillägg till typcertifikatet (TTT) för ett luftfartyg inklusive tillhörande delar ska förse varje känd ägare av luftfartyg inklusive tillhörande delar som har de funktioner som anges i detta TTT, med minst en uppsättning av eventuella relaterade ändringar av instruktionerna för fortsatt luftvärdighet, utarbetade i överensstämmelse med tillämplig typcertifieringsgrund. Innehavaren av tillägget till typcertifikatet (TTT) ska överlämna ändringarna av instruktionerna vid leverans eller vid utfärdande av det första nationella luftvärdighetsbeviset för det aktuella luftfartyget, beroende på vilket som inträffar sist, och därefter på begäran göra dessa ändringar av instruktionerna tillgängliga för alla andra personer som ska uppfylla villkoren i instruktionerna i fråga. Vissa handböcker eller avsnitt av ändringarna av instruktioner för fortsatt luftvärdighet, rörande översyn eller andra typer av omfattande underhåll, kan få göras tillgängliga efter det att produkten har tagits i drift, men ska vara tillgängliga innan någon av produkterna uppnår relevant ålder eller relevant antal flygtimmar/cykler.

b) Därutöver ska ändringar i dessa varianter av instruktionerna för fortsatt luftvärdighet göras tillgängliga för alla kända operatörer som använder en produkt som har tillägget till typcertifikatet (TTT) samt, på begäran, för alla andra personer som ska uppfylla villkoren i instruktionerna i fråga. Ett program som visar hur ändringar i varianterna av instruktionerna för fortsatt luftvärdighet distribueras, ska lämnas in till Transportstyrelsen.

120B Tillgången till uppgifter om driftslämplighet (OSD)

Om det sker en ändring som påverkar uppgifterna om driftslämplighet (OSD) ska innehavaren av tillägget till typcertifikatet tillhandahålla följande:

- a) Minst en uppsättning ändringar av uppgifterna om driftslämplighet (OSD) utarbetad i överensstämmelse med den tillämpliga certifieringsgrunden för uppgifter om driftslämplighet (OSD) för alla kända operatörer som brukar det ändrade luftfartyget, innan dessa uppgifter ska användas av en utbildningsorganisation eller en EU-operatör, och
- b) eventuella ytterligare ändringar av de berörda uppgifterna om driftslämplighet (OSD), till alla kända EU-operatörer som brukar det ändrade luftfartyget, och
- c) på begäran de relevanta delarna av ändringarna i leden a och b, till
 1. den behöriga myndighet som ansvarar för att kontrollera överensstämmelse med en eller flera aspekter av denna uppsättning uppgifter om driftslämplighet (OSD), och
 2. varje person som måste uppfylla en eller flera delar i denna uppsättning uppgifter om driftslämplighet (OSD).

Kapitel F. Tillverkning utan godkännande av tillverkningsorganisation

121 Tillämpningsområde

a) I detta kapitel fastställs förfarandet för att visa luftfartygs och tillhörande delars överensstämmelse med tillämpliga konstruktionsuppgifter som man har för avsikt att tillverka utan ett godkännande av tillverkningsorganisation i enlighet med kapitel G.

b) I detta kapitel fastställs de regler som styr de skyldigheter som en tillverkare av luftfartyg eller delar har när de tillverkas i enlighet med detta kapitel.

122 Villkor för ansökan

Varje fysisk eller juridisk person kan ansöka om att få visa enskilda luftfartygs och tillhörande delars överensstämmelse i enlighet med detta kapitel, om

a) han eller hon innehar eller har ansökt om ett godkännande som omfattar konstruktionen för detta luftfartyg och dess del, eller

b) han eller hon har säkerställt tillfredsställande samordning mellan tillverkning och konstruktion, genom en lämplig överenskommelse med den som innehar eller ansöker om ett godkännande av en sådan konstruktion.

124 Ansökan

a) Varje ansökan om godkännande för att visa enskilda luftfartygs och tillhörande delars överensstämmelse i enlighet med detta kapitel ska ske i en form och på ett sätt som Transportstyrelsen har fastställt.

b) En sådan ansökan ska innehålla följande:

1. Bevis som visar, när så är tillämpligt, att
 - i) utfärdandet av ett godkännande av tillverkningsorganisation i enlighet med kapitel G skulle vara olämpligt, eller
 - ii) certifiering eller godkännande av ett luftfartyg och tillhörande delar i enlighet med detta kapitel behövs i väntan på utfärdandet av ett godkännande av tillverkningsorganisation i enlighet med kapitel G.
2. En översikt över den information som krävs i 125A b.

125A Utfärdande av godkännandebrev

Transportstyrelsen ska godkänna att enskilda luftfartyg och tillhörande delar överensstämmer med bestämmelserna i detta kapitel, om

a) sökanden har upprättat ett system för inspektion under produktionen som säkerställer att varje luftfartyg och tillhörande delar överensstämmer med tillämpliga konstruktionsdata och är i ett funktionssäkert skick,

b) sökanden har tillhandahållit en handbok som innehåller

1. en beskrivning av det system för inspektion under produktionen som krävs enligt led a,
2. en beskrivning av medlen för att genomföra kontrollerna i systemet för inspektion under produktionen,
3. en beskrivning av proven i punkterna 127 och 128, samt namnen på de personer som är bemyndigade för syftet i punkt 130 a,

c) ha visat sin förmåga att bistå i enlighet med punkterna 3 och 129 d.

125B Brister

a) När det finns objektiva bevis för att innehavaren av ett godkännandebrev inte uppfyller de tillämpliga kraven i denna bilaga, ska bristen klassificeras som följer:

1. En brist på nivå 1 är varje avvikelse från kraven i denna bilaga som skulle kunna leda till en okontrollerad avvikelse från kraven i tillämpliga konstruktionsdata och som skulle kunna påverka luftfartygets säkerhet.

2. En brist på nivå 2 är varje fall av avvikelse från kraven i denna bilaga som inte klassificeras som nivå ett.

b) En brist på nivå 3 är varje punkt där det genom objektiva bevis har identifierats potentiella problem som skulle kunna leda till brist på brister på nivå ett eller två.

c) Efter att innehavaren av godkännandet har mottagit ett skriftligt meddelande om brister i enlighet med led a eller b gäller följande:

1. Vid en brist på nivå 1 ska innehavaren av godkännandet vidta korrigerande åtgärder som är till Transportstyrelsens belåtenhet senast 21 arbetsdagar efter den skriftliga bekräftelsen på bristen.
2. Vid en brist på nivå 2 ska den tid som beviljas av Transportstyrelsen för korrigerande åtgärd vara lämplig för bristens art men får inte från början vara längre än tre månader. Under vissa förhållanden och med hänsyn till bristens art får Transportstyrelsen förlänga tremånadersperioden om innehavaren av godkännandebrevet har en tillfredsställande plan för korrigerande åtgärder som har godkänts av Transportstyrelsen.
3. En brist på nivå 3 ska inte kräva att innehavaren av godkännandet vidtar omedelbara åtgärder.

d) När det gäller en brist på nivå 1 eller 2 kan godkännandet bli föremål för begränsning, tillfälligt upphävande eller återkallelse, helt eller delvis. Innehavaren av godkännandebrevet ska i god tid bekräfta att han eller hon har mottagit meddelandet om begränsning, tillfälligt upphävande eller återkallande av godkännandebrevet.

125C Giltighetstid

a) Godkännandet ska utfärdas för en begränsad giltighetstid som inte överstiger ett år. Det ska förbli giltigt såvida inte

1. innehavaren av godkännandet misslyckas med att visa att de tillämpliga kraven i detta kapitel uppfylls, eller
2. det finns bevis för att tillverkaren inte kan upprätthålla en tillfredsställande kontroll av tillverkningen av luftfartyg och tillhörande delar i enlighet med godkännandet, eller
3. tillverkaren inte längre uppfyller kraven i punkt 122, eller
4. godkännandehandlingen har återlämnats, återkallats eller upphört att gälla.

b) Då godkännandehandlingen återlämnas, återkallas eller upphör att gälla ska det lämnas tillbaka till Transportstyrelsen.

126 System för inspektion under produktionen

a) Det system för inspektion under produktionen som krävs i enlighet med punkt 125A a ska göra det möjligt att fastställa att

1. inkommande material, inklusive material köpt av kontrakterad underleverantör, som används i det färdiga luftfartyget överensstämmer med vad som anges i tillämpliga konstruktionsdata,
2. inkommande material, inklusive material köpt av kontrakterad underleverantör, identifieras på ett riktigt sätt,
3. processer, tillverkningstekniker och monteringsmetoder som påverkar den färdiga produktens kvalitet och säkerhet stämmer överens med specifikationer som godtagits av Transportstyrelsen,
4. konstruktionsändringar, inklusive materialändringar, har godkänts i enlighet med kapitel D eller E och kontrollerats innan de integreras i det färdiga luftfartyget.

b) Det system för inspektion under produktionen som krävs enligt punkt 125A a), ska också vara utformat på ett sätt så att följande säkerställs:

1. Att det inspekteras om delar som är under bearbetning stämmer överens med tillämpliga konstruktionsdata vid skeden i produktionen där exakta kontroller kan ske.
2. Att skadat och försämrat material lagras och skyddas på ett lämpligt och tillfredsställande sätt.
3. Att gällande konstruktionsritningar är lätt tillgängliga för tillverkande och inspekterande personal och används när så är nödvändigt.
4. Att kasserat material och delar avskiljs och identifieras på ett sätt som utesluter installation i det färdiga luftfartyget.
5. Att de material och delar som särskiljs på grund av avvikelser från konstruktionsuppgifter eller specifikationer, och som är tänkta att ingå i det färdiga luftfartyget, underställs ett godkänt förfarande för granskning av konstruktion och tillverkning. De material och delar som efter tillämpning av detta förfarande befins vara användbara ska identifieras och nyinspekteras på ett lämpligt sätt, om ombearbetning eller reparation behövs. Material och delar som kasserats efter tillämpning av detta förfarande ska märkas och avlägsnas, så att det säkerställs att de inte integreras i det slutliga luftfartyget.
6. Att den dokumentation som utarbetas i enlighet med systemet för inspektion under produktionen underhålls, identifieras med det färdiga luftfartyget eller delen där så är möjligt och bevaras av tillverkaren för att erbjuda den information som är nödvändig för att säkerställa luftfartygets fortsatta luftvärdighet.

127 Prov: luftfartyg

a) Varje tillverkare av ett luftfartyg som tillverkas i enlighet med detta kapitel ska upprätta ett godkänt förfarande för mark- och flygprovning under produktionen samt en kontrollista, och i överensstämmelse med dessa formulär prova varje luftfartyg som produceras, som ett medel för att fastlägga relevanta aspekter av uppfyllande av kraven i 125A a.

b) Varje förfarande för provning under produktionen ska minst inbegripa följande:

1. En kontroll av manöveregenskaper.
2. En kontroll av flygprestanda (med luftfartygets normala instrumentering).
3. En kontroll av att all utrustning och alla system i luftfartyget fungerar riktigt.
4. En kontroll av att alla instrument är riktigt märkta och att alla skyltar och nödvändiga flyghandböcker är installerade efter flygprovning.
5. En kontroll av luftfartygets operativa egenskaper på marken.
6. En kontroll av eventuella andra punkter som är utmärkande för det luftfartyg som provas.

129 Tillverkarens förpliktelser

Varje tillverkare av ett luftfartyg och tillhörande delar som tillverkas i enlighet med detta kapitel ska göra följande:

a) Göra varje luftfartyg och tillhörande del tillgänglig för inspektion av Transportstyrelsen.

b) På tillverkningsplatsen bevara de tekniska data och ritningar som är nödvändiga för att avgöra om luftfartyget överensstämmer med tillämpliga konstruktionsdata.

c) Upprätthålla det system för inspektion under produktionen som säkerställer att varje luftfartyg överensstämmer med tillämpliga konstruktionsdata och är i ett skick som garanterar säker funktion.

d) Bistå innehavaren av typcertifikatet, det begränsade typcertifikatet eller konstruktionsgodkännandet när det gäller varje åtgärd avseende den fortsatta luftvärdigheten för de luftfartyg och tillhörande delar som har producerats.

e) För säkerhetsändamål upprätta och upprätthålla ett internt rapporteringssystem för händelser som möjliggör insamling och analys av händelserapporter för identifiering av negativa trender eller hantering av brister, samt för utskiljande av händelser som kan rapporteras. Rapporteringssystemet ska inbegripa utvärdering av relevant information

som avser händelser och offentliggörande information som hänger samman med händelserna.

f)

1. Till innehavaren av typcertifikatet, det begränsade typcertifikatet eller konstruktionsgodkännandet rapportera alla fall där luftfartyg och tillhörande delar har godkänts av tillverkaren och det därefter har fastställts att de avviker från tillämpliga konstruktionsdata samt samarbeta med innehavaren av typcertifikatet, det begränsade typcertifikatet eller konstruktionsgodkännandet för att undersöka och identifiera dessa avvikelser som skulle kunna leda till att det uppstår en risksituation.
2. Till Transportstyrelsen rapportera de avvikelser som skulle kunna leda till en risksituation som identifieras i enlighet med led 1. Sådana rapporter ska utformas på ett sätt som har fastställts i Transportstyrelsens föreskrifter om luftvärdighetsdirektiv
3. Om tillverkaren agerar som leverantör till en annan tillverkningsorganisation, också till den organisationen rapportera alla fall där tillverkaren har godkänt luftfartyg eller delar och därefter har fastställt att de uppvisar möjliga avvikelser från tillämpliga konstruktionsdata.

130 Försäkran om överensstämmelse (Statement of conformity)

a) Varje tillverkare av ett luftfartyg och tillhörande delar som tillverkas i enlighet med detta kapitel ska utfärda en försäkran om överensstämmelse.

b) En försäkran om överensstämmelse ska innehålla följande:

1. För varje luftfartyg och dess delar eller utrustning en försäkran om att luftfartyget eller delen överensstämmer med godkända konstruktionsdata och är i ett skick som garanterar säker funktion.
2. För varje luftfartyg, en försäkran om att luftfartyget har genomgått mark- och flygkontroller i överensstämmelse med punkt 127 a.

c) Varje tillverkare av ett sådant luftfartyg och tillhörande del ska

1. vid den första överlåtelsen av ägarskapet av ett sådant luftfartyg och tillhörande del, eller
2. vid ansökan om ett första utfärdande av ett nationellt luftvärdighetsbevis för luftfartyg,

visa upp en gällande försäkran om överensstämmelse, för godkännande av Transportstyrelsen.

d) Transportstyrelsen ska godkänna försäkran om överensstämmelse genom kontrasignering, om Transportstyrelsen efter inspektion anser att luftfartyget

eller delen överensstämmer med tillämpliga konstruktionsdata och är i ett skick som garanterar säker funktion.

Kapitel G. Godkännande av tillverkningsorganisation

131 Tillämpningsområde

I detta kapitel fastställs

- a) förfarandet för utfärdande av godkännande av tillverkningsorganisation till en tillverkningsorganisation vars luftfartyg och tillhörande delar visar överensstämmelse med tillämpliga konstruktionsdata,
- b) de regler som styr rättigheter och förpliktelser för dem som innehar eller ansöker om ett sådana godkännanden.

133 Villkor för ansökan

Alla fysiska eller juridiska personer ska ha rätt att ansöka om godkännande av tillverkningsorganisation i enlighet med detta kapitel. Den sökande ska

- a) bestyrka att, för en angiven verksamhet, ett godkännande enligt detta kapitel passar för syftet att visa överensstämmelse med en särskild konstruktion, och
- b) inneha eller ha ansökt om ett godkännande av denna särskilda konstruktion, eller
- c) ha garanterat en tillfredsställande samordning mellan tillverkning och konstruktion genom en lämplig överenskommelse med en person som innehar eller ansöker om ett godkännande av en särskild konstruktion.

134 Ansökan

Varje ansökan om godkännande av en tillverkningsorganisation ska göras till Transportstyrelsen i en form och på ett sätt som Transportstyrelsen har fastställt. Ansökan ska inbegripa en sammanfattning av den information som krävs i punkt 143 och de villkor för godkännande som ska utfärdas enligt punkt 151.

135 Utfärdande av godkännande av tillverkningsorganisation

En organisation ska vara berättigad att få ett godkännande av tillverkningsorganisation utfärdat av Transportstyrelsen när den har visat att den uppfyller de tillämpliga kraven i detta kapitel.

139 Kvalitetssystem

a) Tillverkningsorganisationen ska visa att den har upprättat och kan upprätthålla ett kvalitetssystem. Kvalitetssystemet ska vara dokumenterat och utformat på ett sådant sätt att det möjliggör för organisationen att säkerställa att varje luftfartyg och tillhörande del som produceras av organisationen eller av dess partner, eller som levereras av eller läggs ut på externa underleverantörer, överensstämmer med tillämpliga konstruktionsuppgifter och är i ett skick som garanterar säker funktion. Organisationen utövar således de befogenheter som anges i punkt 163.

b) Detta kvalitetssystem ska inbegripa följande:

1. I enlighet med vad som är tillämpligt inom ramen för godkännandet, kontrollförfaranden för
 - i) utfärdande, godkännande eller byte av dokument,
 - ii) revision och kontroll av utvärdering av säljare och underleverantörer,
 - iii) kontroll av att inkommande produkter, delar, material och utrustning, inklusive föremål som anskaffats nya eller begagnade av produktinköpare, motsvarar specifikationen i tillämpliga konstruktionsdata,
 - iv) identifiering och spårbarhet,
 - v) tillverkningsförfaranden,
 - vi) inspektion och provning, inklusive flygprovning under produktionen,
 - vii) kalibrering av verktyg, jigggar och provutrustning,
 - viii) kontroll av punkter som inte överensstämmer,
 - ix) luftvärdighetssamordning med den som innehar eller ansöker om konstruktionsgodkännande,
 - x) slutförande och bevarande av dokumentation,
 - xi) kompetens och kvalifikationer hos personal,
 - xii) utfärdande av luftvärdighetshandlingar,
 - xiii) hantering, lagring och packning,
 - xiv) intern kvalitetsrevision och resulterande korrigerande åtgärder,
 - xv) arbete som ingår i godkännandevillkoren, men som utförs på annan plats än i de godkända anläggningarna,
 - xvi) arbete utfört efter slutförd tillverkning men före leverans, för att bibehålla luftfartyget i ett skick som garanterar säker funktion,
 - xvii) utfärdande av nationellt flygtillstånd och godkännande av därmed förbundna flygvillkor.Kontrollförfarandena måste innehålla särskilda bestämmelser för varje kritisk del.
2. En oberoende kvalitetssäkringsfunktion för att övervaka om kvalitetssystemets dokumenterade förfaranden uppfylls och om de är lämpliga. Denna övervakning ska inbegripa ett system för återrapportering till den person eller grupp av personer som anges i

punkt 145 c 2 och i sista hand till den chef som anges i punkt 145 c 1, för att vid behov säkerställa korrigering åtgärder.

143 Verksamhetshandbok för tillverkning

a) Organisationen ska tillhandahålla Transportstyrelsen en handbok över tillverkningsorganisationen som innehåller följande information:

1. En försäkran undertecknad av den ansvarige chefen som bekräftar att kraven i handboken över tillverkningsorganisationen, och i varje därmed sammanhängande handbok som anger den godkända organisationens uppfyllande av kraven i detta kapitel, alltid kommer att uppfyllas.
2. Titlarna och namnen på chefer som godtagits av Transportstyrelsen i överensstämmelse med punkt 145 c 2.
3. Skyldigheter och ansvar som åligger cheferna enligt kraven i punkt 145 c 2, inklusive ärenden där de på organisationens vägnar direkt kan ha att göra med Transportstyrelsen.
4. Ett organisationsdiagram som visar till cheferna hörande ansvarslinjer enligt kraven i 145 c 1 och 2.
5. En förteckning över certifierande personal som anges i 145 d.
6. En allmän arbetskraftsbeskrivning.
7. En allmän beskrivning av de anläggningar som är belägna vid varje adress som anges i tillverkningsorganisationens godkännandecertifikat.
8. En allmän beskrivning av den del av tillverkningsorganisationens verksamhet som är relevant för godkännandevillkoren.
9. Förfarandet för meddelande av organisationsändringar till Transportstyrelsen.
10. Förfarandet för ändring av handboken över tillverkningsorganisationen.
11. En beskrivning av kvalitetssystemet och de förfaranden som krävs enligt 139 b.1.
12. En förteckning av de externa parter som anges i 139 a.
13. Om flygprov ska utföras, en flygprovshandbok där organisationens policyer och förfaranden för flygprov fastställs. Flygprovshandboken ska innehålla följande:
 - i) En beskrivning av organisationens processer för flygprov, inklusive flygprovorganisationens deltagande i förfarandet för beviljande av nationellt flygtillstånd.
 - ii) Besättningspolicy, inklusive uppgifter om sammansättning, kompetens, träningsstatus och flygtidsbegränsningar, om tillämpligt.
 - iii) Förfaranden för transport av personer utöver flygbesättningen och för flygprovutbildning, om tillämpligt.

- iv) Policy för risk- och säkerhetshantering samt relaterade metoder.
- v) Förfaranden för att identifiera de instrument och den utrustning som ska finnas ombord.
- vi) En förteckning över de dokument som ska utarbetas för flygprov.

b) Handboken över tillverkningsorganisationen ska ändras på det sätt som är nödvändigt för att förbli en aktuell beskrivning av organisationen, och kopior av varje ändring ska inlämnas till Transportstyrelsen.

145 Krav för godkännande

Tillverkningsorganisationen ska utifrån den information som lämnats in i överensstämmelse med punkt 143 visa följande:

a) När det gäller allmänna godkännandekrav: Att anläggningar, arbetsförhållanden, utrustning och verktyg, metoder och tillhörande material, personalantalet och dess kompetens samt den allmänna organisationen är av sådan art att skyldigheter kan fullgöras enligt punkt 165.

b) När det gäller alla nödvändiga uppgifter om luftvärdighet, buller samt utsläpp av bränsleångor och avgaser:

1. Att tillverkningsorganisationen har fått sådana uppgifter från Transportstyrelsen och från den som innehar eller ansöker om typcertifikatet, det begränsade typcertifikatet eller konstruktionsgodkännandet för att fastställa överensstämmelsen med tillämpliga konstruktionsuppgifter.
2. Att tillverkningsorganisationen har upprättat ett förfarande för att säkerställa att uppgifter om luftvärdighet, buller samt utsläpp av bränsleångor och avgaser på ett riktigt sätt införlivas i dess tillverkningsuppgifter.
3. Att sådana uppgifter hålls aktuella och görs tillgängliga för all personal som behöver tillgång till sådana uppgifter för att utföra sina arbetsuppgifter.

c) När det gäller ledning och personal:

1. Att tillverkningsorganisationen har utsett en chef som är ansvarig inför Transportstyrelsen. Chefens ansvar inom organisationen ska bestå i att se till att all produktion sker enligt de krav som har fastställts och att tillverkningsorganisationen ständigt överensstämmer med de uppgifter och förfaranden som identifieras i den verksamhetshandbok som anges i punkt 143.
2. Att en person eller en grupp av personer som har utsetts av tillverkningsorganisationen för att se till att organisationen uppfyller kraven i denna bilaga. Denna person eller grupp av personer ska identifieras tillsammans med omfattningen av deras befogenheter. Personen eller personerna ska handla under direkt bemynd-

igande av den ansvariga chef som anges i led 1. De utsedda personerna ska kunna visa att de har lämplig kunskap, bakgrund och erfarenhet för att fullgöra sitt ansvar.

3. Att personal på alla nivåer har tilldelats de befogenheter som är nödvändiga för att de ska kunna fullgöra det ansvar som de har tilldelats och att det finns en fullständig och effektiv samordning inom tillverkningsorganisationen när det gäller luftvärdighetsfrågor och frågor om bullerdata, data om utsläpp av bränsleångor och avgaser.

d) När det gäller certifierande personal som av tillverkningsorganisationen är bemyndigad att underteckna de dokument som utfärdats enligt punkt 163 och enligt godkännandets omfattning och villkor:

1. Att den certifierande personalens kunskap, bakgrund (inklusive andra funktioner i organisationen) och erfarenhet är av sådan natur att personalen kan fullgöra det ansvar som den har tilldelats.
2. Att tillverkningsorganisationen underhåller ett register över all certifierande personal som innehåller detaljer om omfattningen av deras bemyndigande.
3. Att certifierande personal förses med bevis på omfattningen av deras bemyndigande.

147 Förändringar av den godkända tillverkningsorganisationen

a) Sedan ett godkännande av tillverkningsorganisation utfärdats ska varje förändring av den godkända tillverkningsorganisationen som är signifikant för uppvisande av överensstämmelse eller för hos luftfartygets eller den tillhörande delens luftvärdighet och egenskaper gällande buller samt utsläpp av bränsleångor och avgaser, särskilt ändringar av kvalitetssystemet, godkännas av Transportstyrelsen. En ansökan om godkännande ska lämnas in skriftligen till Transportstyrelsen och organisationen ska innan ändringen genomförs visa för Transportstyrelsen att den kommer att fortsätta att uppfylla detta kapitel.

b) Transportstyrelsen ska fastställa de villkor enligt vilka en tillverkningsorganisation som godkänts enligt detta kapitel kan bedriva verksamhet under sådana förändringar, såvida Transportstyrelsen inte beslutar att godkännandet ska upphävas.

148 Ändringar avseende verksamhetsplats

En ändring avseende verksamhetsplatsen för den godkända tillverkningsorganisationens tillverkningsanläggningar ska anses vara signifikant och ska därför uppfylla kraven i punkt 147.

149 Överlåtelse

Förutom vid ett ägarbyte, vilket bedöms som en signifikant förändring och därmed innebär att kraven i punkt 147 ska uppfyllas, är ett godkännande av tillverkningsorganisation inte överlåtbart.

151 Villkor för godkännande

I villkoren för godkännande fastställs verksamhetens omfattning, de luftfartyg eller de kategorier av delar, eller bådadera, för vilka innehavaren är berättigad att utöva befogenheterna i enlighet med punkt 163. Dessa villkor ska utfärdas som en del av ett godkännande av tillverkningsorganisation.

153 Ändringar i villkoren för godkännande

Varje ändring i villkoren för godkännande ska godkännas av Transportstyrelsen. Ansökan om ändring av villkoren för godkännande ska göras i en form och på ett sätt som Transportstyrelsen har fastställt. Den sökande ska uppfylla de tillämpliga kraven i detta kapitel.

157 Undersökningar

En tillverkningsorganisation ska vidta åtgärder som möjliggör för Transportstyrelsen att utföra varje undersökning, inklusive undersökningar av partner och underleverantörer, som är nödvändig för att fastställa att de tillämpliga kraven i detta kapitel uppfylls.

158 Brister

a) När det finns objektiva bevis för att innehavaren av ett godkännande av tillverkningsorganisation inte uppfyller de tillämpliga kraven i denna bilaga, ska bristen klassificeras som följer:

1. En brist på nivå 1 är varje avvikelse från kraven i denna bilaga som skulle kunna leda till en okontrollerad avvikelse från kraven i tillämpliga konstruktionsdata och som skulle kunna påverka luftfartygets säkerhet.
2. En brist på nivå 2 är varje avvikelse från kraven i denna bilaga som inte klassificeras som nivå ett.

b) En brist på nivå 3 är varje punkt där det genom objektiva bevis har identifierats potentiella problem som skulle kunna leda till brister på nivå 1 eller 2.

c) Efter att innehavaren av ett godkännande av tillverkningsorganisation har mottagit ett skriftligt meddelande om brister gäller följande:

1. Vid en brist på nivå 1 ska innehavaren av godkännandet av tillverkningsorganisation vidta korrigerande åtgärder som är till Tran-

sportstyrelsens belåtenhet senast 21 arbetsdagar efter den skriftliga bekräftelsen på bristen.

2. Vid en brist på nivå 2 ska den tid som beviljas av Transportstyrelsen för korrigerande åtgärd vara lämplig för bristens art men får inte från början vara längre än tre månader. Under vissa förhållanden och med hänsyn till bristens art får Transportstyrelsen förlänga tremånadersperioden om innehavaren av godkännandet av tillverkningsorganisation har en tillfredsställande plan för korrigerande åtgärder som har godkänts av Transportstyrelsen.
3. En brist på nivå 3 ska inte kräva att innehavaren av godkännandet av tillverkningsorganisation vidtar omedelbara åtgärder.

d) När det gäller en brist på nivå 1 eller 2 kan godkännandet av tillverkningsorganisation bli föremål för begränsning, upphävande eller återkallelse, helt eller delvis. Innehavaren av godkännandet av tillverkningsorganisation ska i god tid bekräfta att organisationen har mottagit meddelandet om begränsning, upphävande eller återkallande av godkännandet av tillverkningsorganisation.

159 Giltighetstid

a) Ett godkännande av tillverkningsorganisation ska utfärdas för en o begränsad giltighetstid. Det ska förbli giltigt såvida inte

1. tillverkningsorganisationen inte uppfyller de tillämpliga kraven i detta kapitel, eller
2. Transportstyrelsen hindras av innehavaren eller dennes partner eller underleverantörer att genomföra undersökningarna i överensstämmelse med punkt 157 i detta kapitel, eller
3. det finns bevis på att tillverkningsorganisationen inte kan upprätthålla en tillfredsställande kontroll över tillverkningen av luftfartyg och tillhörande delar enligt godkännandet, eller
4. tillverkningsorganisationen inte längre uppfyller kraven i punkt 133, eller
5. certifikatet har återlämnats eller återkallats.

b) Om godkännandet återlämnas eller återkallas ska det lämnas tillbaka till Transportstyrelsen.

163 Befogenheter

I enlighet med de godkännandevillkor som utfärdats enligt punkt 135 kan en innehavare av ett godkännande av tillverkningsorganisation

a) bedriva tillverkningsverksamhet i enlighet med denna bilaga,

- b) när det rör sig om kompletta luftfartyg och mot uppvisande av en försäkran om överensstämmelse erhålla ett nationellt luftvärdighetsbevis för luftfartyg och ett miljövärdighetsbevis (buller) utan ytterligare bevis,
- c) när det rör sig om delar utfärda intyg om auktoriserad tillverkning, utan ytterligare bevis,
- d) underhålla ett nytt luftfartyg som innehavaren har tillverkat och utfärda ett underhållsintyg för detta underhåll,
- e) inom ramen för de förfaranden för tillverkningen som innehavaren har kommit överens om med Transportstyrelsen, för ett luftfartyg som innehavaren har tillverkat och när tillverkningsorganisationen själv inom ramen för sitt godkännande av tillverkningsorganisation kontrollerar luftfartygets konfiguration och intygar överensstämmelsen med de konstruktionsvillkor som har godkänts för flygningen, utfärda ett nationellt flyg-tillstånd i enlighet med Transportstyrelsens anvisningar.

165 Innehavarens förpliktelser

Innehavaren av ett godkännande av tillverkningsorganisation ska

- a) säkerställa att verksamhetshandboken över tillverkningsorganisationen som tillhandahålls i överensstämmelse med punkt 143, och de dokument som den hänvisar till, används som grundläggande arbetsdokument inom organisationen,
- b) bibehålla tillverkningsorganisationen i överensstämmelse med de uppgifter och förfaranden som godkänts i tillståndet,
- c)
 1. fastställa att varje färdigställt luftfartyg överensstämmer med typkonstruktionen och är i ett skick som garanterar säker funktion, innan försäkrandena om överensstämmelse lämnas in till Transportstyrelsen, eller
 2. fastställa att delar är kompletta och överensstämmer med godkända konstruktionsdata samt är i ett funktionssäkert skick innan ett tillverkningsintyg utfärdas för att intyga att de överensstämmer med godkända konstruktionsdata och är i ett funktionssäkert skick,
 3. fastställa att delar överensstämmer med tillämpliga uppgifter innan ett tillverkningsintyg utfärdas som ett intyg om överensstämmelse,
- d) registrera alla uppgifter om utfört arbete,
- e) för säkerhetsändamål upprätta och upprätthålla ett internt rapporteringssystem för händelser som möjliggör insamling och analys av händelserapporter för identifiering av negativa trender eller hantering av brister, samt för utskiljande av händelser som kan rapporteras.

Rapporteringsystemet ska inbegripa utvärdering av relevant information som avser händelser och offentliggörande av information som hänger samman med händelserna,

f)

1. till innehavaren av typcertifikatet eller konstruktionsgodkännandet rapportera alla fall där luftfartyg eller delar har godkänts av tillverkningsorganisationen och det därefter har fastställts att de avviker från tillämpliga konstruktionsdata samt samarbeta med innehavaren av typcertifikatet eller konstruktionsgodkännandet för att undersöka och identifiera de avvikelser, som skulle kunna leda till att det uppstår en risksituation,
2. till Transportstyrelsen rapportera de avvikelser som skulle kunna leda till en risksituation som identifierats i enlighet med led 1. Sådana rapporter ska göras i den form och på det sätt som fastställts i Transportstyrelsens föreskrifter om luftvärdighetsdirektiv.
3. om innehavaren av godkännandet av tillverkningsorganisation agerar som leverantör till en annan tillverkningsorganisation, också till den organisationen rapportera alla fall där innehavaren har godkänt luftfartyg, eller delar och därefter funnit att de uppvisar möjliga avvikelser från tillämpliga konstruktionsdata,

g) hjälpa innehavaren av typcertifikatet eller konstruktionsgodkännandet med alla de åtgärder avseende fortsatt luftvärdighet som hör samman med de luftfartyg eller delar som producerats,

h) upprätta ett arkiveringssystem som omfattar krav på dess partner, leverantörer och underleverantörer och med vilket det säkerställs att de uppgifter som använts för att bestyrka luftfartygs eller delars överensstämmelse bevaras. Sådana uppgifter ska stå till Transportstyrelsens förfogande och bevaras för att tillhandahålla den information som är nödvändig för att säkerställa luftfartygs eller delars fortsatta luftvärdighet,

i) när innehavaren, enligt sina villkor för godkännande, utfärdar ett underhållsintyg, fastställa att varje färdigställt luftfartyg har varit föremål för nödvändigt underhåll och befinner sig i ett skick som garanterar säker funktion, innan intyget utfärdas,

j) fastställa villkoren för när ett nationellt flygtillstånd kan utfärdas, när så är tillämpligt i enlighet med befogenheterna i punkt 163 e.

Kapitel H. Luftvärdighetsbevis

Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2016:40) om nationella luftvärdighetshandlingar och Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2013:115) om luftvärdighetsbevis för luftfartyg som används i viss verksamhet innehåller regler om luftvärdighetsbevis.

Kapitel J. Godkännande av konstruktionsorganisation

231 Tillämpningsområde

I detta kapitel fastställs förfarandet för godkännande av konstruktionsorganisation och de bestämmelser som styr rättigheter och förpliktelser för den som innehar eller ansöker om ett sådant godkännande.

233 Villkor för ansökan

Varje fysisk eller juridisk person ska vara berättigad att ansöka om ett godkännande i enlighet med detta kapitel

- a) i överensstämmelse med punkterna 14, 112B eller 432B, eller
- b) för godkännande av mindre ändringar eller mindre reparationer, när personen begär det för att få befogenheter i enlighet med punkt 263.

234 Ansökan

Varje ansökan om ett godkännande av konstruktionsorganisation ska göras i en form och på ett sätt som Transportstyrelsen har fastställt. Ansökan ska innehålla en sammanfattning av den information som krävs enligt punkt 243 och de villkor för godkännande som ska utfärdas enligt punkt 251.

235 Utfärdande av godkännande av konstruktionsorganisation

En organisation ska vara berättigad att få ett godkännande av konstruktionsorganisation utfärdat av Transportstyrelsen när den har visat sig uppfylla de tillämpliga kraven i detta kapitel.

239 System för konstruktionssäkring

a) Konstruktionsorganisationen ska visa att den har upprättat och kan upprätthålla ett system för konstruktionssäkring, för kontroll och övervakning av konstruktionen och av konstruktionsmodifieringar hos de luftfartyg och tillhörande delar som omfattas av ansökan. Detta system för konstruktionssäkring ska vara utformat på sätt som gör det möjligt för organisationen

1. att säkerställa att konstruktionen av luftfartyg och tillhörande delar eller modifieringen av deras konstruktion uppfyller tillämplig typcertifieringsgrund och tillämpliga miljöskydds krav och
2. att säkerställa att dess ansvar fullgörs på ett riktigt sätt, i enlighet med
 - i) tillämpliga bestämmelser i denna bilaga och
 - ii) de villkor för godkännande som utfärdats i enlighet med punkt 251,

3. att självständigt övervaka om systemets dokumenterade förfaranden är lämpliga och om de uppfylls. Denna övervakning ska inbegripa ett system för återrapportering till en person eller en grupp personer med ansvar för att vidta korrigerande åtgärder.

b) Systemet för konstruktionssäkring ska inbegripa en oberoende funktion för kontroll av bevisen på uppfyllande av relevanta krav, på grundval av vilken organisationen till Transportstyrelsen lämnar in försäkran om uppfyllande och tillhörande dokumentation.

c) Konstruktionsorganisationen ska ange på vilket sätt systemet för konstruktionssäkring säkerställer godtagbarheten hos de delar som konstrueras eller de uppgifter som utförs av partner och underleverantörer enligt metoder som är föremål för skriftliga förfaranden.

243 Uppgifter

a) Konstruktionsorganisationen ska tillhandahålla Transportstyrelsen en handbok som beskriver, antingen direkt eller genom hänvisningar, organisationen, relevanta förfaranden och de luftfartyg eller modifieringar av luftfartyg som ska konstrueras. Om flygprov ska utföras, ska en flygprovshandbok där organisationens policyer och förfaranden för flygprov fastställs tillhandahållas. Flygprovshandboken ska innehålla följande:

- i) En beskrivning av organisationens processer för flygprov, där det också beskrivs på vilket sätt flygprovsorganisationens deltar i förfarandet för beviljande av nationellt flygtillstånd.

- ii) Besättningspolicy, inklusive uppgifter om sammansättning, kompetens, träningsstatus och flygtidsbegränsningar, om tillämpligt.

- iii) Förfaranden för transport av personer utöver flygbesättningen och för flygprovutbildning, om tillämpligt.

- iv) Policy för risk- och säkerhetshantering samt relaterade metoder.

- v) Förfaranden för att identifiera de instrument och den utrustning som ska finnas ombord.

- vi) En förteckning över de dokument som ska utarbetas för flygprov.

b) Om delar eller modifieringar av luftfartyg konstrueras av partnerorganisationer eller underleverantörer ska handboken innehålla en redogörelse för hur konstruktionsorganisationen för alla delar ska kunna lämna den försäkran om uppfyllande som krävs enligt punkt 239 b och den ska innehålla, direkt eller genom hänvisningar, de beskrivningar av och den information om dessa partner eller underleverantörers konstruktionsverksamhet och organisation som är nödvändig för att upprätta denna redogörelse.

c) Handboken ska vid behov ändras för att säkerställa att den alltid är en aktuell beskrivning av organisationen, och kopior av ändringar ska lämnas in till Transportstyrelsen.

d) Konstruktionsorganisationen ska tillhandahålla en redogörelse för kvalifikationer och erfarenheter hos ledningspersonalen och hos andra personer i organisationen med ansvar för att fatta beslut om luftvärdighet och miljöskydd.

245 Krav för godkännande

Utifrån den information som har lämnats in i enlighet med punkt 243 ska konstruktionsorganisationen visa, utöver att kraven i punkt 239 uppfylls, att

a) personalen på alla tekniska avdelningar är tillräckligt stor, har tillräcklig erfarenhet och har de befogenheter som är nödvändiga för att den ska kunna fullgöra det ansvar som den har tilldelats samt att detta ansvar, tillsammans med lokalerna, hjälpmedlen och utrustningen, är av sådan art att det är möjligt för personalen att uppnå målen avseende luftvärdighet och miljöskydd för luftfartyget,

b) samordningen mellan avdelningar och inom avdelningar när det gäller luftvärdighets-, OSD- och miljöskyddsfrågor är fullständig och effektiv.

247 Ändringar av systemet för konstruktionssäkring

Sedan ett godkännande av konstruktionsorganisation har utfärdats, ska varje ändring av systemet för konstruktionssäkring som är av betydelse för visningen av uppfyllande eller för luftfartygets luftvärdighet, OSD och miljöskydd godkännas av Transportstyrelsen. Ansökan om godkännande ska lämnas in i skriftlig form till Transportstyrelsen. Konstruktionsorganisationen ska utifrån de föreslagna ändringarna av handboken och före ändringens genomförande visa att handboken kommer att fortsätta att uppfylla kraven i detta kapitel efter att ändringen genomförs.

249 Överlåtelse

Förutom som en följd av ägarbyte, vilket bedöms som en ändring av betydelse och därmed innebär att kraven i punkt 247 ska uppfyllas, är ett godkännande av konstruktionsorganisation inte överlåtbart.

251 Villkor för godkännande

I villkoren för godkännande fastställs de typer av konstruktionsverksamhet och de kategorier av luftfartyg och tillhörande delar för vilka konstruktionsorganisationen innehar ett godkännande samt de funktioner och uppgifter som organisationen är godkänd för att utföra när det gäller luftfartygens luftvärdighet, uppgifter om driftslämplighet (OSD) och egenskaper avseende buller samt utsläpp av bränsleångor och avgaser. För godkännande av konstruktionsorganisation som omfattar typcertifiering ska villkoren för godkännande dessutom innehålla förteckningen över luftfartyg. Dessa villkor ska utfärdas som en del av godkännandet.

253 Ändringar i villkoren för godkännande

Varje ändring i villkoren för godkännande ska godkännas av Transportstyrelsen. Ansökan om en ändring av villkoren för godkännande ska göras i en form och på ett sätt som Transportstyrelsen har fastställt. Konstruktionsorganisationen ska uppfylla de tillämpliga kraven i detta kapitel.

257 Undersökningar

a) Konstruktionsorganisationen ska vidta åtgärder som gör det möjligt för Transportstyrelsen att genomföra de undersökningar, inklusive undersökningar av partner och underleverantörer, som behövs för att fastställa att de tillämpliga kraven i detta kapitel uppfylls och kommer att fortsätta att uppfyllas.

b) Konstruktionsorganisationen ska göra det möjligt för Transportstyrelsen att granska alla rapporter och göra inspektioner och utföra eller närvara vid de flyg- och markprov som behövs för att kontrollera giltigheten hos de försäkringar om uppfyllande som lämnats av den sökande enligt punkt 239 b).

258 Brister

a) När det finns objektiva bevis för att innehavaren av ett godkännande av konstruktionsorganisation inte uppfyller de tillämpliga kraven i denna bilaga, ska bristen klassificeras som följer:

1. En brist på nivå 1 är varje brist på uppfyllande av kraven i denna bilaga som skulle kunna leda till en okontrollerad brist på uppfyllelse av tillämpliga krav och som skulle kunna påverka luftfartygets säkerhet.

2. En brist på nivå 2 är varje brist på uppfyllande av denna bilaga som inte klassificeras som nivå ett.

b) En brist på nivå 3 är varje punkt där det genom objektiva bevis har identifierats potentiella problem som skulle kunna leda till brist på uppfyllande av kraven i punkt a.

c) Efter att innehavaren av ett godkännande av konstruktionsorganisation har mottagit ett skriftligt meddelande om brister i enlighet med tillämpliga administrativa förfaranden fastställda av Transportstyrelsen gäller följande:

1. Vid en brist på nivå 1 ska innehavaren av godkännandet av konstruktionsorganisation vidta korrigerande åtgärder som är till Transportstyrelsens belåtenhet senast 21 arbetsdagar efter den skriftliga bekräftelsen på bristen.
2. Vid en brist på nivå 2 ska den tid som beviljas av Transportstyrelsen för korrigerande åtgärd vara lämplig för bristens art men får inte från början vara längre än tre månader. Under vissa förhållanden och med hänsyn till bristens art får Transportstyrelsen förlänga tremånadersperioden om innehavaren av godkännandet av konstruktionsorganisation har en tillfreds-

ställande plan för korrigerande åtgärder som har godkänts av Transportstyrelsen.

3. En brist på nivå 3 ska inte kräva att innehavaren av godkännandet av konstruktionsorganisation vidtar omedelbara åtgärder.

d) När det gäller en brist på nivå 1 eller 2 kan godkännandet av konstruktionsorganisation bli föremål för delvis eller fullständigt upphävande eller återkallelse i enlighet med tillämpliga administrativa förfaranden som Transportstyrelsen har fastställt. Innehavaren av godkännandet av konstruktionsorganisation ska i god tid bekräfta att organisationen har mottagit av meddelandet om upphävande eller återkallande av godkännandet av konstruktionsorganisation.

259 Giltighetstid

a) Ett godkännande av konstruktionsorganisation ska utfärdas för en obegränsad giltighetstid. Det förblir giltigt såvida inte

1. konstruktionsorganisationen inte uppfyller de tillämpliga kraven i detta kapitel, eller
2. Transportstyrelsen hindras av innehavaren eller dennes partner eller underleverantörer att genomföra undersökningarna i enlighet med punkt 257 i detta kapitel, eller
3. det finns bevis för att systemet för konstruktionssäkring inte kan upprätthålla en tillfredsställande kontroll och övervakning av konstruktionen för luftfartyg eller modifieringar av dessa enligt godkännandet, eller
4. certifikatet har återlämnats eller återkallats.

b) Om godkännandet återlämnas eller återkallas ska det lämnas tillbaka till Transportstyrelsen.

263 Befogenheter

a) Innehavaren av godkännandet av konstruktionsorganisation ska vara berättigad att utöva konstruktionsverksamhet i enlighet med denna bilaga och för den verksamhet som omfattas av dess godkännande.

b) Under förutsättning att kraven i punkt 257 b är uppfyllda ska Transportstyrelsen utan ytterligare bestyrkanden godta dokument om uppfyllande som lämnats in av den sökande för att erhålla

1. det godkännande av flygförhållandena som krävs för ett nationellt flygtillstånd, eller
2. ett typcertifikat eller godkännande av en större modifiering av en typkonstruktion, eller
3. ett tillägg till typcertifikat, eller
4. ett godkännande av underlag för större reparation.

c) Innehavaren av ett godkännande av konstruktionsorganisation ska, inom ramen för hans eller hennes villkor för godkännande och i enlighet med de relevanta förfarandena i systemet för konstruktionssäkring, vara berättigad

1. att klassificera typkonstruktionsändringar och reparationer som större eller mindre,
2. att godkänna mindre ändringar i typcertifiering och mindre reparationer,
3. att utfärda information eller instruktioner som innehåller följande försäkran: "Det tekniska innehållet i detta dokument är godkänt enligt bemyndigandet i AUB [xxx]",
4. att godkänna mindre revideringar i luftfartygets flyghandbok med supplement, och utfärda sådana revideringar som innehåller följande försäkran: "Revision nr [YY] av AFM (eller supplement) ref. [ZZ], är godkänt enligt bemyndigandet i AUB [xxx]",
5. att godkänna konstruktion av större reparationer av luftfartyg för vilka de innehar typcertifikatet eller tillägget till typcertifikatet,
6. att godkänna villkoren för när ett nationellt flygtillstånd kan utfärdas i enlighet med Transportstyrelsens anvisningar,
7. att utfärda ett nationellt flygtillstånd i enlighet med Transportstyrelsens anvisningar.

265 Innehavarens förpliktelser

Innehavaren av ett godkännande av konstruktionsorganisation ska

- a) underhålla handboken i enlighet med systemet för konstruktionssäkring,
- b) säkerställa att denna handbok används som ett grundläggande arbetsdokument inom organisationen,
- c) fastställa att konstruktionen för luftfartyg, eller ändringar eller reparationer därav, i enlighet med vad som är tillämpligt, uppfyller tillämpliga krav och inte inbegriper något osäkert element,
- d) med undantag för mindre ändringar eller reparationer godkända i enlighet med befogenheterna i punkt 263, tillhandahålla Transportstyrelsen försäkringar och därtill hörande dokumentation som bekräftar uppfyllande av led c,
- e) tillhandahålla Transportstyrelsen information eller instruktioner om åtgärder som krävs i enlighet med punkt 3B,
- f) fastställa villkoren för när ett nationellt flygtillstånd kan utfärdas, när så är tillämpligt i enlighet med befogenheterna i punkt 263 c 6.

Kapitel K. Delar

301 Tillämpningsområde

I detta kapitel fastställs förfarandet för godkännande av delar.

303 Uppfyllande av tillämpliga krav

Uppvisandet av att kraven för delar som ska installeras i ett typcertifierat luftfartyg är uppfyllda ska göras

- a) i anslutning till typcertifieringsförfarandena i kapitel B, D eller E för det luftfartyg som delen ska installeras i, eller
- b) när det gäller standarddelar, i enlighet med officiellt erkända normer.

305 Godkännande av delar

I alla fall där godkännandet av en del uttryckligen krävs enligt unionslagstiftning eller Transportstyrelsens beslut, ska delen uppfylla kraven i tillämpliga ETSO-specifikationer eller de specifikationer som Transportstyrelsen erkänner som likvärdiga i det särskilda fallet.

307 Godkännande av delar för installation

En del får installeras i ett typcertifierat luftfartyg när den är i ett funktions-säkert skick och

- a) åtföljs av ett intyg om auktoriserat underhåll eller tillverkning som intygar att delen har tillverkats i överensstämmelse med godkända konstruktionsdata och är märkt i enlighet med kapitel Q, eller

b) är en standarddel, eller

c) för ELA1- eller ELA2-luftfartyg, en del som

1. inte har begränsad livslängd eller ingår i primärkonstruktionen eller manöverorgan,
2. har tillverkats i enlighet med tillämpliga konstruktionsdata,
3. är märkt i enlighet med kapitel Q,
4. har identifierats för installation i det specifika luftfartyget,
5. ska installeras i ett luftfartyg för vilket ägaren har kontrollerat överensstämmelsen med villkoren i leden 1–4 och har accepterat ansvaret för denna överensstämmelse.

Kapitel M. Reparationer

431A Tillämpningsområde

a) I detta kapitel fastställs förfarandet för godkännande av underlag för reparation, samt rättigheter och förpliktelser för dem som innehar eller ansöker om dessa godkännanden.

b) I detta kapitel definieras standardreparationer som inte omfattas av ett godkännandeförfarande enligt detta kapitel.

c) En reparation innebär avlägsnande av skada på och/eller återställande till ett luftvärdigt tillstånd sedan tillverkaren en första gång godkänt ett luftfartyg och dess del för användning.

d) Avlägsnande av skada genom ersättning av delar utan krav på konstruktionsverksamhet ska anses som en underhållsuppgift och ska därför inte kräva något godkännande i enlighet med denna bilaga.

431B Standardreparationer

a) Standardreparationer är reparationer

1. som avser
 - i) flygplan med en MTOM på högst 5 700 kg,
 - ii) rotorluftfartyg med en MTOM på högst 3 175 kg,
 - iii) ELA1- och ELA2-luftfartyg,
2. som följer konstruktionsdata i certifieringsspecifikationer som har utfärdats av Transportstyrelsen och som innehåller godtagbara metoder, tekniker och tillvägagångssätt för genomförande och identifiering av standardreparationer, inklusive tillhörande anvisningar för fortsatt luftvärdighet, och
3. som inte är i strid med typcertifikatinnehavarnas data.

b) 432A–451 är inte tillämpliga på standardreparationer.

432A Villkor för ansökan

a) Varje fysisk eller juridisk person som har visat, eller är i färd med att visa, sin förmåga enligt 432B ska vara berättigad att ansöka om ett godkännande av underlag för större reparation enligt de villkoren i detta kapitel.

b) Varje fysisk eller juridisk person ska vara berättigad att ansöka om ett godkännande av underlag för mindre reparation.

432B Visande av förmåga

a) Den som ansöker om ett godkännande av underlag för större reparation ska visa sin förmåga genom att visa upp godkännandet av sin konstruktionsorganisation, utfärdat av Transportstyrelsen i enlighet med kapitel J.

b) Trots det som sägs i led a, får en sökande, som ett alternativt sätt att visa sin förmåga, begära Transportstyrelsens samtycke till tillämpning av förfaranden som fastställer de särskilda konstruktionsmetoder, resurser och verksamhetssekvenser som krävs för att uppfylla kraven i detta kapitel.

c) Trots det som sägs i led a och b får en sökande begära Transportstyrelsens samtycke till godkännande av ett certifieringsprogram som fastställer de särskilda konstruktionsmetoder, resurser och verksamhetssekvenser som krävs för att uppfylla kraven i denna bilaga för en reparation på en produkt enligt definitionen i punkt 14 c.

433 Underlag för reparation

- a) Den som ansöker om ett godkännande av underlag för reparation ska
1. påvisa att reparationen uppfyller den typcertifieringsgrund och de miljöskyddskrav som genom hänvisning ingår i typcertifikatet eller tillägget till typcertifikatet, när detta är tillämpligt, eller av den typcertifieringsgrund och de miljöskyddskrav som är i kraft vid tidpunkten för ansökan (för godkännande av underlag för reparation), samt av varje ändring av dessa certifieringsspecifikationer eller specialvillkor som Transportstyrelsen anser vara nödvändig för att upprätta en säkerhetsnivå som är likvärdig med den som upprättats genom den typcertifieringsgrund som genom hänvisning ingår i typcertifikatet, tillägget till typcertifikatet,
 2. lämna in alla nödvändiga bestyrkande uppgifter, när Transportstyrelsen begär det,
 3. avge en försäkran om uppfyllande av kraven i certifieringsspecifikationerna och miljöskyddskraven i led a 1.

b) När den sökande inte är innehavare av typcertifikatet eller tillägget till typcertifikatet kan han eller hon uppfylla kraven i led a genom användning av sina egna resurser eller genom en överenskommelse med innehavaren av typcertifikatet eller tillägget till typcertifikatet.

435 Klassificering av reparationer

- a) En reparation kan vara större eller mindre. Klassificeringen ska göras i enlighet med kriterierna i punkt 91 för en ändring av en typkonstruktion.
- b) En reparation ska klassificeras som större eller mindre enligt led a antingen av
1. Transportstyrelsen, eller
 2. en på lämpligt sätt godkänd konstruktionsorganisation enligt ett förfarande som överenskommit med Transportstyrelsen.

437 Utfärdande av godkännande av reparationer

När det har försäkrats och visats att reparationen uppfyller de tillämpliga certifieringsspecifikationerna och miljöskyddskraven i punkt 433 a 1, ska den godkännas

- a) av Transportstyrelsen, eller

b) av en lämpligt godkänd organisation som också är innehavare av typcertifikatet eller tillägg till typcertifikat enligt ett förfarande som överenskommits med Transportstyrelsen, eller

c) endast för mindre reparationer, av en lämpligt utsedd konstruktionsorganisation enligt ett förfarande som avtalats med Transportstyrelsen.

439 Tillverkning av reparationsdelar

Delar som ska användas för reparation ska tillverkas i överensstämmelse med produktionsdata som är baserade på samtliga nödvändiga konstruktionsdata som tillhandahålls av innehavaren av godkännandet av underlag för reparation

a) enligt kapitel F,

b) av en organisation som är godkänd på lämpligt sätt i enlighet med kapitel G, eller

c) av en på lämpligt sätt godkänd underhållsorganisation.

441 Utförande av reparation

a) Införlivandet av reparationer ska göras av en på lämpligt sätt godkänd underhållsorganisation eller av en tillverkningsorganisation som på ett riktigt sätt godkänts i överensstämmelse med kapitel G, enligt befogenheten i punkt 163 d.

b) Konstruktionsorganisationen ska överföra alla nödvändiga installationsinstruktioner till den organisation som utför reparationen.

443 Begränsningar

En reparation kan godkännas med begränsningar, i vilket fall godkännandet av underlag för reparation ska innehålla alla nödvändiga instruktioner och begränsningar. Innehavaren av godkännandet av underlag för reparation ska överföra dessa instruktioner och begränsningar till operatören i enlighet med ett förfarande som avtalats med Transportstyrelsen.

445 Oreparerad skada

a) När ett skadat luftfartyg eller en tillhörande del lämnas utan reparation, och inte omfattas av tidigare godkända data, kan utvärderingen av skadans konsekvenser för luftvärdigheten bara utföras av

1. Transportstyrelsen, eller
2. en på lämpligt sätt godkänd konstruktionsorganisation enligt ett förfarande som avtalats med Transportstyrelsen.

Varje nödvändig begränsning ska behandlas i enlighet med förfarandena i punkt 443.

b) När den organisation som utvärderar skadan enligt led a varken är Transportstyrelsen eller innehavaren av typcertifikatet eller tillägget till typcertifikatet ska denna organisation bestyrka att den information som utvärderingen grundas på är tillräcklig antingen från dess organisations egna resurser eller genom en uppgörelse med innehavaren av typcertifikatet eller tillägget till typcertifikatet eller tillverkaren, enligt vad som är tillämpligt.

447 Dokumentation

För varje reparation ska all relevant konstruktionsinformation, ritningar, provrapporter, instruktioner och begränsningar som eventuellt utfärdats i enlighet med punkt 443, samt bestyrkande för klassificering och bevis på konstruktionsgodkännande

a) innehas av innehavaren av godkännandet av underlag för reparation och göras tillgänglig för Transportstyrelsen, och

b) bevaras av innehavaren av godkännandet av underlag för reparation i syfte att ge den information som är nödvändig för att garantera fortsatt luftvärdighet hos de reparerade luftfartygen och tillhörande delarna.

449 Instruktioner för fortsatt luftvärdighet

a) Innehavaren av godkännandet av reparationsunderlaget ska förse varje operatör av luftfartyg som berörs av reparationen, med minst en fullständig uppsättning av de ändringar i instruktionerna för fortsatt luftvärdighet som har föranletts av reparationsunderlaget. Denna fullständiga uppsättning ska inbegripa beskrivande uppgifter och utförandeinstruktioner utarbetade i överensstämmelse med tillämpliga krav. Det reparerade luftfartyget inklusive tillhörande delar kan godkännas för användning innan instruktionsändringarna har slutförts, men då ska godkännandet endast gälla en begränsad period och enligt överenskommelse med Transportstyrelsen. Instruktionsändringarna ska på begäran göras tillgängliga för alla andra personer som måste uppfylla något av villkoren däri. Vissa handböcker eller avsnitt av instruktionerna för fortsatt luftvärdighet, rörande översyn eller andra typer av omfattande underhåll, kan få göras tillgängliga efter det att produkten har tagits i bruk, men ska finnas tillgängliga innan någon av produkterna uppnår relevant ålder eller relevant antal flygtimmar/cykler.

b) Om innehavaren av godkännandet av reparationsunderlaget utfärdar uppdateringar av dessa ändringar i instruktionerna för fortsatt luftvärdighet efter det att reparationen har godkänts för första gången, ska dessa uppdateringar tillhandahållas varje operatör och på begäran göras tillgängliga för alla andra personer som måste uppfylla något av villkoren i dessa instruktionsändringar. Ett program som visar hur uppdateringar av

ändringar i instruktionerna för fortsatt luftvärdighet distribueras, ska lämnas in till Transportstyrelsen.

451 Förpliktelser och SAG-märkning

- a) Varje innehavare av ett godkännande av underlag för större reparation ska
1. ta på sig de förpliktelser som
 - i) fastställs i punkterna 3, 3B, 4, 439, 441, 443, 447 och 449,
 - ii) underförstått ingår i samarbetet med innehavaren av typcertifikatet och tillägget till typcertifikatet enligt punkt 433 b, enligt vad som är lämpligt,
 2. ange märkningen, inklusive bokstäverna SAG, i enlighet med punkt 804 a.
- b) Utom för innehavare av typcertifikat för vilka punkt 44 är tillämplig, ska innehavare av godkännande av underlag för mindre reparation
1. ta på sig de förpliktelser som fastlagts i punkterna 4, 447 och 449, och
 2. ange märkningen, inklusive bokstäverna SAG, i överensstämmelse med 804 a.

Kapitel Q. Identifiering av luftfartyg och delar

801 Identifiering av luftfartyg

- a) Identifieringen av luftfartyget ska innehålla
1. tillverkarens namn,
 2. produktbeteckning,
 3. tillverkarens serienummer, och
 4. all annan information som Transportstyrelsen bedömer lämplig.
- b) Varje fysisk eller juridisk person som tillverkar ett luftfartyg enligt kapitel G eller kapitel F ska identifiera det luftfartyget med en brandsäker skylt som innehåller den information som anges i led a inskriven genom etsning, stämpling eller gravering, eller genom annan godkänd metod för brandsäker märkning. Identifieringsskylten ska fästas på ett sådant sätt att den är åtkomlig och kan läsas samt att det inte är troligt att den vanställs eller avlägsnas vid normalt bruk eller går förlorad eller förstörs vid ett haveri.
- c) På bemannade ballonger ska den identifieringsskylt som föreskrivs i led b fästas vid ballonghöljet och, om möjligt, placeras på ett sådant sätt att den är läslig för operatören när ballongen är fylld. Dessutom ska korgen, lastbärande konstruktioner och varje brännare på ett beständigt och läsligt sätt vara märkta med tillverkarens namn, artikelnummer (eller likvärdigt) och serienummer (eller likvärdigt).

803 Hantering av identifieringsuppgifter

- a) En person får inte avlägsna, ändra eller placera den identifieringsinformation som anges i punkt 801 a på ett luftfartyg eller tillhörande delar utan Transportstyrelsens godkännande.
- b) En person får inte avlägsna eller montera en sådan identifieringsskylt som nämns i punkt 801 utan Transportstyrelsens godkännande.
- c) Genom undantag från leden a och b, får alla fysiska eller juridiska personer som utför underhållsarbete i enlighet med tillämpliga tillämpningsföreskrifter och i överensstämmelse med metoder, tekniker och tillvägagångssätt som Transportstyrelsen godtar
1. avlägsna, ändra eller placera den identifieringsinformation som anges i punkt 801 a på ett luftfartyg eller tillhörande delar, eller
 2. avlägsna en identifieringsskylt som anges i punkt 801, om detta är nödvändigt under underhållsarbetet.
- d) En person får inte installera en identifieringsskylt som har tagits bort i enlighet med led c 2 på ett luftfartyg eller en tillhörande del annat än den/det från vilket den avlägsnades.

804 Identifiering av delar

- a) Varje del ska på ett beständigt och läsligt sätt vara märkt med
1. ett namn, ett varumärke eller en symbol som identifierar tillverkaren på ett sätt som anges i tillämpliga konstruktionsdata, och
 2. artikelnumret, enligt definitionen i tillämpliga konstruktionsdata, och
 3. bokstäverna SAG för delar som tillverkats i överensstämmelse med godkända konstruktionsdata som inte tillhör innehavaren av det berörda luftfartygets typcertifikat.
- b) Genom undantag från led a, ska, om Transportstyrelsen håller med om att en del är för liten eller att det av annan anledning är opraktiskt att märka en del med den information som krävs enligt led a, den information som delen inte kunde märkas med inbegrips i intyget om auktoriserat underhåll/tillverkning som åtföljer delen eller dess behållare.

805 Identifiering av kritiska delar

Utöver kraven i punkt 804 ska varje tillverkare av en del som ska monteras på ett typcertifierat luftfartyg och som har identifierats som en kritisk del, på ett beständigt och läsligt sätt märka den delen med ett artikelnummer och ett serienummer.